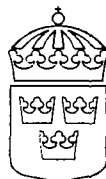

Jordbruksutskottets betänkande

1989/90:JoU14

Statsbudgeten för budgetåret 1990/91

(jordbruksdepartementet)

1989/90
JoU14

NIONDE HUVUDTITELN

Sammanfattning

Utskottet behandlar i detta betänkande förslagen under jordbruksdepartementets huvudtitel med undantag av bl.a. anslagen till prisreglerande åtgärder, prisstöd till jordbruket i norra Sverige m.m. (punkterna C 3—C 6) samt anslagen till utbildning och forskning (litt. G).

Förslagen under nionde huvudtiteln avser bl.a. jordbruksdepartementet, jordbrukets rationalisering, skogsbruk, fiske och livsmedelskontroll. Under punkt B 6. Bidrag till trädgårdsnäringsens rationalisering, m.m. föreslår utskottet ett tillkännagivande att regeringen bör redovisa fortsatt medelsbehov och hittills uppnådda effekter i fråga om stödet till fruktodlingen. Utskottet förordar vidare en höjning av anslaget B 8. Främjande av rennäringen med 1 milj. kr. jämfört med regeringens förslag och föreslår ett riksdagsuttalande att reella överläggningar bör föras om nivån på prisstödet till rennäringen (B 9).

Det s.k. 5 § 3-bidraget bör enligt utskottets mening avvecklas under en övergångstid (punkt D 5). Regeringens förslag om medelsanvisning för nästa budgetår biträds dock av utskottet. Anslaget till fiskeristyrelsen (E 1) föreslås höjt med 1,4 milj. kr. utöver regeringens förslag för att påbörja etableringen av en filial vid södra Östersjön till havsfiskelaboratoriet.

Beträffande Laxfond Väneren föreslår utskottet under punkt E 10 att regeringen lägger fram förslag om lämpliga åtgärder för att stödja detta projekt.

I övrigt tillstyrker utskottet regeringens förslag och avstyrker motsvarande motioner.

Till betänkandet fogas 37 reservationer och ett särskilt yttrande.

Propositionen

Regeringen har i proposition 1989/90:100 bil. 11 föreslagit

A. Jordbruksdepartementet m.m.

(A 1) att riksdagen till Jordbruksdepartementet för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 23 335 000 kr.

(A 2) att riksdagen till Lantbruksråd för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 5 226 000 kr.

(A 3) att riksdagen till Utredningar m.m. för budgetåret 1990/91 anvisar ett reservationsanslag på 10 349 000 kr.

B. Jordbrukets rationalisering m.m.

(B 1) 1. att riksdagen godkänner vad i propositionen anförts beträffande avgifter för importtillstånd enligt veterinär införselkungörelse,

(B 1) 2. att riksdagen till Lantbruksstyrelsen för budgetåret 1990/91 anvisar ett ramanslag på 83 184 000 kr.

(B 2) 1. att riksdagen godkänner vad i propositionen anförts beträffande täckande av administrationskostnaderna för arbetet med jordfonden,

(B 2) 2. att riksdagen till Lantbruksnämnderna för budgetåret 1990/91 anvisar ett ramanslag på 262 092 000 kr.

(B 3) 1. att riksdagen medger att under budgetåret 1990/91 statsbidrag beviljas till jordbrukets rationalisering med sammanlagt högst 30 000 000 kr.,

(B 3) 2. att riksdagen till Bidrag till jordbrukets rationalisering, m.m. för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 40 000 000 kr.

(B 4) att riksdagen till Markförvärv för jordbrukets rationalisering för budgetåret 1990/91 anvisar ett reservationsanslag på 1 000 kr.

(B 5) att riksdagen till Täckande av förluster på grund av statlig kreditgaranti för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 15 000 000 kr.

(B 6) 1. att riksdagen medger att under budgetåret 1990/91 statsbidrag beviljas till trädgårdsnäringens rationalisering, m.m. med sammanlagt högst 7 900 000 kr.,

(B 6) 2. att riksdagen till Bidrag till trädgårdsnäringens rationalisering, m.m. för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 13 000 000 kr.

(B 7) att riksdagen till Stöd till innehavare av fjällägenheter m.m. för budgetåret 1990/91 anvisar ett reservationsanslag på 1 700 000 kr.

(B 8) att riksdagen till Främjande av rennäringen för budgetåret 1990/91 anvisar ett reservationsanslag på 8 593 000 kr.

(B 9) att riksdagen till Prisstöd till rennäringen för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 19 033 000 kr.

(B 10) att riksdagen till Ersättningar på grund av radioaktivt nedfall för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 1 000 kr.

C. Jordbruksprisreglering

(C 1) att riksdagen till Statens jordbruksnämnd för budgetåret 1990/91 anvisar ett ramanslag på 32 974 000 kr.

(C 2) att riksdagen till Lantbruksekonomiska samarbetsnämnden för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 3 200 000 kr.

(C 7) att riksdagen till Statistik på jordbrukets område för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 1 000 kr.

D. Skogsbruk

(D 1) 1. att riksdagen medger att skogsstyrelsen under budgetåret 1990/91 får disponera en rörlig kredit av 65 000 000 kr. i riksgäldskontoret.

(D 1) 2. att riksdagen till Skogsvårdsorganisationen för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 1 000 kr.

(D 2) att riksdagen till Skogsvårdsorganisationen: Myndighetsuppgifter för budgetåret 1990/91 anvisar ett ramanslag på 262 172 000 kr.

(D 3) att riksdagen till Skogsvårdsorganisationen: Frö- och plantverksamhet för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 1 000 kr.

(D 4) att riksdagen till Skogsvårdsorganisationen: Investeringar för budgetåret 1990/91 anvisar ett reservationsanslag på 23 760 000 kr.

(D 5) 1. att riksdagen medger att under budgetåret 1990/91 statsbidrag beviljas med sammanlagt högst 236 200 000 kr. till skogsvård m.m.,

(D 5) 2. att riksdagen till Bidrag till skogsvård m.m. för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 239 500 000 kr.

(D 6) 1. att riksdagen medger att under budgetåret 1990/91 statsbidrag beviljas med sammanlagt högst 60 000 000 kr. till byggande av skogsvägar.

(D 6) 2. att riksdagen till Stöd till byggande av skogsvägar för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 60 000 000 kr.

(D 8) att riksdagen till Bidrag till trygghetsförsäkring för skogsbrukare för budgetåret 1990/91 anvisar ett reservationsanslag på 20 000 000 kr.

(E 1) att riksdagen till Fiskeristyrelsen för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 43 472 000 kr.

(E 2) att riksdagen till Fiskenämnaderna för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 10 976 000 kr.

(E 3) att riksdagen till Främjande av fiskerinäringen för budgetåret 1990/91 anvisar ett reservationsanslag på 7 830 000 kr.

(E 4) att riksdagen till Isbrytarhjälp åt fiskarbefolkningen för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 1 000 kr.

(E 5) 1. att riksdagen medger att under budgetåret 1990/91 statsbidrag beviljas till fiskets rationalisering med sammanlagt högst 8 500 000 kr..

(E 5) 2. att riksdagen till Bidrag till fiskets rationalisering m.m. för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 9 400 000 kr.

(E 6) att riksdagen till Lån till fiskerinäringen för budgetåret 1990/91 anvisar ett reservationsanslag på 40 000 000 kr.

(E 7) att riksdagen till Täckande av förluster vid statlig kreditgaranti till fiske för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 1 000 kr.

(E 8) att riksdagen till Prisreglerande åtgärder på fiskets område för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 1 000 kr.

(E 9) att riksdagen till Ersättning för intrång i enskild fiskerätt m.m. för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 1 000 000 kr.

(E 10) att riksdagen till Bidrag till fiskevård m.m. för budgetåret 1990/91 anvisar ett reservationsanslag på 5 324 000 kr.

F. Livsmedelskontroll m.m.

(F 1) att riksdagen till Statens livsmedelsverk för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 84 335 000 kr.

(F 2) att riksdagen till Täckande av vissa kostnader för köttbesiktning m.m. för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 1 000 kr.

(F 3) att riksdagen till Statens veterinärmedicinska anstalt: Uppdragsverksamhet för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 1 000 kr.

(F 4) att riksdagen till Bidrag till statens veterinärmedicinska anstalt för budgetåret 1990/91 anvisar ett reservationsanslag på 57 751 000 kr.

(F 5) att riksdagen till Statens utsädeskontroll: Uppdragsverksamhet för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 1 000 kr.

(F 6) att riksdagen till Bidrag till statens utsädeskontroll för budgetåret 1990/91 anvisar ett reservationsanslag på 2 540 000 kr.

(F 7) att riksdagen till Bekämpande av växtsjukdomar och smittsamma husdjursjukdomar för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 7 250 000 kr.

(F 8) att riksdagen till Lantbrukskemisk laboratorieverksamhet för budgetåret 1990/91 anvisar ett reservationsanslag på 7 484 000 kr.

(F 9) att riksdagen till Statens maskinprovningar: Uppdragsverksamhet för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 1 000 kr.

(F 10) att riksdagen till Bidrag till statens maskinprovningar för budgetåret 1990/91 anvisar ett reservationsanslag på 6 567 000 kr.

(F 11) att riksdagen till Statens växtsortnämnd för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 422 000 kr.

(F 12) att riksdagen till Lantbruksstyrelsen, djurens hälso- och sjukvård: Uppdragsverksamhet för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 1 000 kr.

(F 13) att riksdagen till Bidrag till djurens hälso- och sjukvård för budgetåret 1990/91 anvisar ett reservationsanslag på 6 493 000 kr.

(F 14) att riksdagen till Bidrag till avlägset boende djurägare för veterinärvård för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 2 132 000 kr.

H. Diverse

(H 1) att riksdagen till Bidrag till vissa internationella organisationer m.m. för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 31 616 000 kr.

(H 2) att riksdagen till Ersättningar för viltskador m.m. för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 12 320 000 kr.

Motioner

1989/90:Jo224 av Karl Erik Olsson m.fl. (c) vari yrkas

6. att riksdagen beslutar att ramen för röjningsstödet till fruktodlingen skall höjas till 3,2 milj. kr. under budgetåret 1990/91 och höjning av ramanslaget till totalt 25 milj. kr. och ytterligare + 0,8 milj. kr. skall anvisas till främjande av trädgårdsnäringen, dvs. totalt 17 milj. kr. till anslaget B 6. Bidrag till trädgårdsnäringens rationalisering m.m.

1989/90:Jo232 av Martin Olsson och Karin Israelsson (c) vari yrkas

1. att riksdagen till Främjande av rennäringen för budgetåret 1990/91 anslår 1 000 000 kr. utöver vad regeringen har föreslagit eller således 9 593 000 kr.,

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om omfattningen av prisstödet till rennäringen.

3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om formerna för överläggning mellan statens och samernas företrädare om prisstödet till rennäringen och beslut därom.

1989/90:Jo234 av Lars Werner m.fl. (vpk) vari yrkas

1. att riksdagen till främjande av rennäringen för budgetåret 1990/91 anslår 3 milj. kr. utöver regeringens förslag eller således 11 593 000 kr.,

2. att riksdagen begär att regeringen återkommer med förslag till riksdagen om formerna för överläggningar mellan staten och rennäringen i enlighet med det i motionen anförda,

3. att riksdagen till prisstöd för rennäringen för budgetåret 1990/91 anslår 1 milj. kr. utöver regeringens förslag eller således 20 033 000 kr.

1989/90:Jo254 av Hans Dau (m) vari yrkas

1. att riksdagen till främjande av rennäringen för budgetåret 1990/91 anvisar 9 593 000 kr.

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om överläggningar med näringen om prisstödet omfattning och eftersläpning,

3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att regeringen snarast framlägger en samlad same- och rennäringssproposition på grundval av förslag lämnade av samerättsutredningen, rennäringskommittén och lantbruksstyrelsen (rennäringgruppen).

1989/90:Jo267 av Annika Åhnberg m.fl. (vpk) vari yrkas

8. att riksdagen anslår 1 milj. kr. till lantbruksstyrelsen för inrättandet av tre tjänster för rådgivning i alternativ odling,

9. att riksdagen anslår 2 milj. kr. till lantbruksstyrelsen för marknadsföringsinsatser för alternativprodukter i enlighet med vad som i motionen sägs,

10. att riksdagen anslår 2 milj. kr. till lantbruksstyrelsen att fördela till de organisationer som företräder alternativ odling.

1989/90:Jo270 av Lars Werner m.fl. (vpk) vari yrkas

8. att riksdagen till anslaget Lantbruksstyrelsen för budgetåret 1990/91 anslår 24 000 000 kr. utöver vad regeringen föreslår för stimulans av ekologiskt lantbruk i enlighet med vad som i motionen anförts,

10. att riksdagen till anslaget Bidrag till trädgårdsnäringens rationalisering för budgetåret 1990/91 anslår 20 000 000 kr., 7 500 000 kr. mer än vad regeringen föreslår, för stöd till fruktodlingen,

12. att riksdagen till anslaget för livsmedelskontroll för budgetåret 1990/91 anslår 1 750 000 kr. till arbete med förbättrad importkontroll i länder Sverige importerar ifrån i enlighet med vad som i motionen anförts,

13. att riksdagen till anslaget för livsmedelskontroll för budgetåret 1990/91 anslår 1 000 000 kr., 500 000 kr. utöver vad regeringen föreslår, till arbete med skärpta importregler,

15. att riksdagen till anslaget för livsmedelskontroll för budgetåret 1990/91 anslår 5 000 000 kr., 1 500 000 kr. mer än vad regeringen föreslår, till arbete med folkhälsokampanj i enlighet med vad som i motionen anförs,

17. att riksdagen till nytt anslag för djurmiljöförbättrande åtgärder för budgetåret 1990/91 anslår 60 000 000 kr. i enlighet med vad som i motionen anförs,

22. att riksdagen reducerar anslaget för Lantbruksstyrelsen för budgetåret 1990/91 med 5 000 000 kr. med anledning av att hela delanslaget för naturvårdsåtgärder i odlingslandskapet flyttas till anslaget för bidrag till miljöarbete,

1989/90:Jo274 av Sven Eric Lorentzon m.fl. (m) vari yrkas

9. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om minskning av jordfonden,

10. att riksdagen till Lantbruksnämnderna för budgetåret 1990/91 anvisar ett ramanslag på 197 092 000 kr.,

15. att riksdagen till Bidrag till jordbrukets rationalisering m.m. för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 20 000 000 kr.,

16. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om det särskilda stödet till fruktodlingen,

1989/90:Jo302 av Börje Hörnlund och Per-Ola Eriksson (c) vari yrkas att riksdagen till byggande av skogsvägar för budgetåret 1990/91 anslår 20 milj. kr. utöver vad regeringen föreslagit eller således 80 milj. kr.

1989/90:Jo304 av Birger Andersson och Martin Olsson (c) vari yrkas

1. att riksdagen medger att under budgetåret 1990/91 statsbidrag beviljas med ett belopp av 25 milj. kr. utöver vad regeringen föreslagit som bidragsram eller högst 85 milj. kr. till byggande av skogsvägar,

2. att riksdagen till Stöd till byggande av skogsvägar anvisar ett förslagsanslag på 25 milj. kr. utöver vad regeringen föreslagit eller således 85 milj. kr.

1989/90:Jo305 av Karl-Gösta Svenson (m) vari yrkas

1. att riksdagen beslutar att statsbidraget för ädellövskogsbruk får utnyttjas för att i befintlig blandskog genom olika skötselåtgärder förändra produktionen till en renodlad ädellövskogsproduktion,

2. att riksdagen beslutar att statsbidraget för ädellövskogsbruk får utnyttjas vid nyanläggning av ädellövskog i kombination med exempelvis gran.

1989/90:Jo308 av Nils-Olof Gustafsson och Marianne Stålberg (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om insatser i skogsbruket i Jämtlands län.

1989/90:Jo309 av Roland Larsson och Hugo Andersson (c) vari yrkas

1. att riksdagen hos regeringen begär förslag till ändring av nuvarande bidragsregler för plantering av ädellövskog i enlighet med vad som i motionen anförts,

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om anslagets användning för ökat stöd till stängsel m.m. av ädellövskogmarker.

1989/90:Jo310 av Lars Ernestam m.fl. (fp) vari yrkas

3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att statsbidrag inte bör utgå till ändamål som strider mot starka naturvårdsintressen,

4. att riksdagen beslutar avskaffa det s.k. 5:3-bidraget dvs. bidraget till skogsodling efter avverkning av lågproducerande bestånd m.m.,

5. att riksdagen för budgetåret 1990/91 beslutar om en ram på 15 milj. kr. för naturvårdsinriktade åtgärder av det slag som avses bli finansierade via anslaget för Bidrag till skogsvård m.m.,

6. att riksdagen för budgetåret 1990/91 till Bidrag för skogsvård m.m. anslår 85 milj. kr. mindre än regeringen föreslagit eller således 154 500 000 kr.,

7. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om skogsbilvägarna och en utvärdering av bidragsgivningen från miljösynpunkt.

1989/90:Jo311 av Claes Roxbergh m.fl. (mp) vari yrkas

5. att riksdagen beslutar att 5 § tredje stycket i skogsvårdslagen utgår,

1989/90:Jo312 av Sven Eric Lorentzon m.fl. (m) vari yrkas

6. att riksdagen till Skogsvårdsorganisationen: Investeringar för budgetåret 1990/91 anvisar ett reservationsanslag på 18 260 000 kr.,

7. att riksdagen medger att under budgetåret 1990/91 statsbidrag beviljas med sammanlagt högst 123 200 000 kr. till skogsvård m.m.

8. att riksdagen avslår regeringens förslag att till stöd till byggande av skogsvägar för budgetåret 1990/91 anvisa ett förslagsanslag på 60 000 000 kr.

1989/90:Jo313 av Rune Rydén och Ingvar Eriksson (m) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av registrering, mätning och uppföljning av skogsskadorna samt en omfördelning av anslagen till förändrade behov,

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av en ökad satsning på ädellövskogen och omfördelning av anslag härtill,

3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av utbildning i lövskogsbruk,

4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om borttagande av anslag till lågproducerande bestånd, s.k. 5:3-skogar.

1989/90:Jo315 av Karl Erik Olsson m.fl. (c) vari yrkas

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om insatser mot försurningen i skogen genom bl.a. vitaliseringskalkning.

7. att riksdagen beslutar att bidragsformerna 2 och 5 under D 5. Bidrag till skogsvård m.m. avvecklas från den 1 juli 1990,

8. att riksdagen beslutar anslå 79,2 milj. kr. under anslaget D 5. Bidrag till skogsvård m.m.,

1989/90:Jo316 av Rolf Kenneryd och Ivar Franzén (c) vari yrkas

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att försökskalkning av skogsmark bör förläggas till bl.a. Hallands län.

1989/90:Jo319 av Kersti Johansson och Stina Gustavsson (c) vari yrkas att riksdagen beslutar anslå 1 500 000 kr. till skogsstyrelsen för "Säkerhetsdagar i skogsbruket".

Motiveringen återfinns i motion 1989/90:A292.

1989/90:Jo320 av Rolf Kenneryd m.fl. (c,m) vari yrkas att riksdagen beslutar att slopa de statliga bidragen till skogsbruket fr.o.m. årsskiftet 1990-1991.

Motiveringen återfinns i motion 1989/90:Sk448.

1989/90:Jo321 av Kent Carlsson och Anneli Hulthén (s) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om upphörande av bidrag till blandskog och tras-huggna skogar,

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om det statliga bidraget för skogsbilvägar,

1989/90:Jo401 av Elving Andersson och Sven-Olof Petersson (c) vari yrkas att riksdagen beslutar anslå 60 000 000 kr. till fiskerilån för budgetåret 1990/91.

1989/90:Jo402 av Leif Olsson och Kenth Skårvik (fp) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om bidrag till fisketillsyn.

1989/90:Jo403 av Sven-Olof Petersson (c) vari yrkas

1. att riksdagen hos regeringen begär att fiskeristyrelsen får i uppdrag att inrätta ett särskilt Östersjölaboratorium,

2. att riksdagen till detta ändamål för budgetåret 1990/91 anslår 1,4 milj. kr. till fiskeristyrelsen utöver vad regeringen har föreslagit,

3. att riksdagen beslutar att laboratoriet förläggs till Karlskrona kommun.

1989/90:Jo404 av Anders Castberger och Elver Jonsson (fp) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om stöd till Laxfond Vänern.

1989/90:Jo405 av Lars Ernestam m.fl. (fp) vari yrkas

6. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om stöd till Laxfond Vänern,

7. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om det ekonomiska stödet till fisketillsyn,

8. att riksdagen för budgetåret 1990/91 till fiskeriundersökningar i Östersjön till fiskerisyrelsen anslår 1,4 milj. kr. mer än regeringen föreslagit,

9. att riksdagen för fiskarnas yrkesutbildning till fiskeristyrelsen för budgetåret 1990/91 anslår 300 000 kr. mer än regeringen föreslagit,

10. att riksdagen för budgetåret 1990/91 under anslaget E 10. Bidrag till fiskevård m.m. för budgetåret 1990/91 anslår 1 milj. kr. mer än regeringen föreslagit, dvs. 6 324 000 kr.

1989/90:Jo406 av Sven Eric Lorentzon m.fl. (m) vari yrkas

3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om bildande av och statsbidrag till fiskevårdsområden,

5. att riksdagen till Lån för fiskerinäringen för budgetåret 1990/91 anvisar ett i förhållande till regeringens förslag med 10 000 000 kr. förhöjt reservationsanslag på 50 000 000 kr.,

6. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om en bättre fiskeövervakning,

7. att riksdagen beslutar att upp till 500 000 kr. av anslaget Bidrag till fiskets rationalisering m.m. får tas i anspråk för fraktstöd på det sätt som i motionen angivits.

1989/90:Jo409 av Karl-Gösta Svenson (m) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om etablering av ett Östersjölaboratorium i Blekinge.

1989/90:Jo410 av Carl Frick (mp) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om driftkostnaders täckande för fiskvårdsanläggningen för att rädda Gullspångslaxen.

1989/90:Jo413 av Kaj Larsson m.fl. (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att lokalisera ett Östersjöns havsfiskelaboratorium till Simrishamn.

1989/90:Jo414 av Karl Erik Olsson m.fl. (c) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om införande av ett katastrofskydd för fiskenäringen,

2. att riksdagen för budgetåret 1990/91 anslår 5 milj. kr. som ett nytt förslagsanslag till katastrofskyddet under E 5 Bidrag till fiskets rationalisering m.m.,

3. att riksdagen för budgetåret 1990/91 anslår ett med 20 milj. kr. förhöjt belopp under E 6. Lån till fiskenäringen,

4. att riksdagen för budgetåret 1990/91 anslår 2 milj. kr. till ett Östersjölaboratorium och 5 milj. kr. till projektering och drift av fartyg; alltså totalt 50,472 milj. kr. under E 1. Fiskeristyrelsen,

5. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om förlängning av tiden för bildande av fiskevårdsområde.

1989/90:Jo416 av Göthe Knutson m.fl. (m, fp, c) vari yrkas att riksdagen hos regeringen begär förslag till finansiering av Laxfond Vänern samt de fiskevårdande och andra åtgärder som behövs för det angelägna fiske- och turistprojektets genomförande.

1989/90:Jo417 av Magnus Persson m.fl. (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om statligt stöd till Laxfond Vänern.

1989/90:Jo422 av Jan Hyttring m.fl. (c) vari yrkas

1. att riksdagen beslutar anslå 6 milj. kr. till Laxfond Vänern för budgetåret 1990/91,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om uppbyggnad av en kapitalfond.

1989/90:Jo423 av Yvonne Sandberg-Fries m.fl. (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om inrättande av ett marint undersökningslaboratorium med huvudsaklig inriktning på fisket i Karlskrona.

1989/90:Jo424 av Lars Werner m.fl. (vpk) vari yrkas

2. att riksdagen till Fiskeristyrelsen för budgetåret 1990/91 anslår 3 000 000 kr. utöver regeringens förslag,
3. att riksdagen till Fiskenämbuden för budgetåret 1990/91 anslår 1 000 000 kr. utöver regeringens förslag,
4. att riksdagen till Lån till fiskerinäringen för budgetåret 1990/91 anslår 15 000 000 kr. utöver regeringens förslag,
5. att riksdagen till Bidrag till fiskevård m.m. för budgetåret 1990/91 anslår 5 000 000 kr. utöver regeringens förslag.

1989/90:Jo523 av Stina Gustavsson och Ingbritt Irhammar (c) vari yrkas att riksdagen beslutar att, med avslag på proposition 1989/90:100, bilaga 11, anslag F 1, tillstyrka att Hushållningssällskapens hemkonsulentverksamhet för budgetåret 1990/91 beviljas ett anslag om 3,5 milj. kr. för kost- och hälsouppllysning enligt det av expertgruppen framlagda förslaget.

1989/90:Jo719 av Sven-Olof Petersson (c) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av skogsmarkskalkning i Blekinge län och södra Sverige,
2. att riksdagen hos regeringen begär att försöksverksamhet med ett skogskalkningsprojekt i enlighet med vad i motionen anförts igångsätts i Blekinge län,

1989/90:Jo808 av Claes Roxbergh m.fl. (mp) vari yrkas

1. att riksdagen till Lantbruksstyrelsen, B 1, anvisar 300 000 kr. mer än vad regeringen föreslagit, dvs. 83 484 000 kr. för ytterligare tjänst till arbete med utrotningshotade djur,
2. att riksdagen till Lantbruksnämnderna, B 2 anvisar 4 000 000 kr. mer än vad regeringen föreslagit, dvs. 297 092 000 kr. för att utvidga rådgivningen i ekologiskt lantbruk,

3. att riksdagen till Bidrag till skogsvård m.m., D 5 anslår 96 000 000 kr. mindre till "skogsodling efter lågproducerande bestånd m.m." och till en ny post "aktiva natur- och kulturvårdsåtgärder" 20 000 000 kr. mer än regeringen, dvs. 163 500 000 kr.,

4. att riksdagen avslår förslaget i proposition 1989/90:100 om medel till Stöd till byggande av skogsvägar, D 6.

1989/90:Jo873 av Lars Werner m.fl. (vpk) vari yrkas

7. att riksdagen hos regeringen begär att en utredning tillsätts med uppgift att se över bidraget till skogsbilvägar enligt de riktlinjer som anges i motionen,

8. att riksdagen beslutar slopa 5 § punkt 3 i skogsvårdslagen,

9. att riksdagen beslutar avslå det bidrag som benämns "skogsodling efter avverkning av lågproducerande bestånd m.m." i proposition 1989/90:100 bil. 11.

1989/90:A12 av Sven-Olof Petersson m.fl. (c) vari yrkas

8. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av inrättande av laboratorium för forskning och undersökning av havsmiljö och fiske med lokalisering till sydöstra Sverige.

Hearings, uppvaktningar m.m.

Utskottet har mottagit skrivelser från landshövdingarna i Jämtlands län och Norrbottens län med synpunkter på statsbidragen till skogsvård. Representanter för skogsstyrelsen och fiskeristyrelsen har inför utskottet lämnat redogörelser i anslutning till vissa delar av budgetförslagen. Sveriges fiskares riksförbund och alternativodlarnas riksförbund har gjort uppvaktningar hos utskottet.

Utskottet

1. Jordbruksdepartementet m.m. (A 1—A 3)

Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkterna A 1—A 3 (s. 11—12).

2. Lantbruksstyrelsen (B 1)

Propositionen

Regeringens förslag innebär i korthet att innevarande treåriga raman-slagsperiod förlängs med ett år. För budgetåret 1990/91 beräknas utgifterna till 83 184 000 kr. Jordbruksministern har härvid räknat med en viss ökning av resurserna för miljöinriktad verksamhet.

En avgift föreslås införd för att täcka lantbruksstyrelsens kostnader för arbete med tillstånd enligt veterinära införselkungörelsen.

För miljöåtgärder inom växtodlingen räknas med en utökning med 1,4 milj. kr., varav 400 000 kr. för åtgärder i syfte att minska växtnärläckage samt 1 milj. kr. till alternativodlingsrådgivning och informations- och utvecklingsinsatser för att främja avsättningen av alternativodlade produkter.

Lantbruksstyrelsen har under ett nytt anslag — Djurmiljöförbättrande åtgärder i jordbruket — föreslagit 5 milj. kr. till djurmiljöinriktad rådgivning, 50 milj. kr. per år till statsbidrag till förbättring av djurmiljön och 3 milj. kr. per år för forsknings-, försöks- och utvecklingsprojekt.

Jordbruksministern anför i anslutning härtill att han för innevarande budgetår beaktat behovet av fortbildning av den personal som har hand om tillsynen enligt djurskyddslagen. Ökade resurser för ändamålet för budgetåret 1990/91 bör finansieras genom omprioriteringar. Vidare anføres att jordbruksnämnden fått i uppdrag att utreda möjligheterna att identifiera och registrera kostnads- och intäktsändringar för jordbruket till följd av den nya djurskyddslagen och beslutet om miljöförbättrande åtgärder i jordbruket, m.m. Lantbruksstyrelsen har i uppdrag att årligen i sina anslagsframställningar redovisa vidtagna åtgärder och effekter av den nya lagstiftningen. Det är enligt jordbruksministern av stor vikt att de förändringar i djurhållningen som den nya djurskyddslagen kräver så snart som möjligt kan genomföras. Lantbruksverket bör därför ge hög prioritet åt rådgivningen på detta område och främja en bred försöksverksamhet. Jordbruksministern avser återkomma till frågan om medel för forsknings-, försöks- och utvecklingsprojekt för djurmiljöförbättrande åtgärder i jordbruket i de kommande förslagen till åtgärder på forskningens område.

Motionerna

Enligt motion Jo267 (vpk) blir efterfrågan på alternativa produkter allt större i takt med att människors miljömedvetenhet ökar. Den alternativa odlingen har också utvecklats snabbt. Resurserna för rådgivning hos lantbruksnämnderna i alternativ odling är alltför små. Därför bör 1 milj. kr. anvisas för att inrätta tre rådgivartjänster hos lantbruksstyrelsen. Det är också nödvändigt att samhället bidrar med insatser för ökad marknadsföring och med stöd till de ideella organisationernas arbete. För vartdera av dessa ändamål föreslås ett belopp om 2 milj. kr. (yrkandena 8—10).

I motion Jo270 (vpk) yrkande 8 föreslås en ökad satsning på ekologiskt lantbruk med 24 milj. kr. utöver regeringens förslag. Medlen skall användas för rådgivning, marknadsföring och stöd till de ideella organisationerna, dvs. samma ändamål som förordas i motion Jo267.

Enligt yrkande 17 i ovannämnda motion bör riksdagen anslå 60 milj. kr. till statsbidrag till djurmiljöförbättrande åtgärder. Bidraget bör utgå i samband med ombyggnad till åtgärder som väsentligt förbättrar djurmiljön. Enligt yrkande 22 i samma motion bör anslaget till lant-

bruksstyrelsen reduceras med 5 milj. kr. i samband med att hela anslaget för s.k. NOLA-åtgärder samlas under miljödepartementets budget enligt yrkande 21 i motionen (jfr 1989/90:JoU15 mom. 8).

I motion Jo808 (mp) yrkas att lantbruksstyrelsen tilldelas en tjänst för arbete med hotade arter och tillsyn av att Washingtonkonventionen efterlevs i handeln med utrotningshotade arter. För detta ändamål beräknar motionärerna ett belopp om 300 000 kr.

Utskottets överväganden

Som framgår av redovisningen ovan innebär regeringens förslag att särskilda resurser avsätts även för budgetåret 1990/91 med avseende på rådgivning i alternativ odling och insatser för att främja avsättningen av alternativodlade produkter. Vidare finns sedan den 1 mars 1989 möjlighet att erhålla stöd enligt förordningen (1989:11) om stöd till alternativ odling, under förutsättning av anmälan till lantbruksstyrelsen senast den 28 april 1989. I proposition 1989/90:90 om forskning redovisas ett avtal mellan Skogs- och jordbrukets forskningsråd och Stiftelsen svensk lantbruksforskning om finansiering av forskning och utveckling som kan bidra till alternativt utnyttjande av jordbruksmarken samt alternativodling. SJFR har för ändamålet ett årligt anslag om 2 milj. kr. och har dessutom erhållit ett engångsanslag om 53,3 milj. kr. Stiftelsen skall i princip ställa motsvarande summa till förfogande. Vidare finansierar SJFR ett program för utveckling av alternativa produktionsformer i jordbruket och trädgårdsnäringen, som omfattar 17 milj. kr. om året varav cirka 8 milj. kr. till alternativ odling. Till detta är kopplat ett program för livsmedelsforskning om ca 8 milj. kr. årligen.

Med hänvisning till det anförda avstyrker utskottet motionerna Jo267 yrkande 8 och Jo270 yrkande 8 i motsvarande del.

Med samma motivering avstyrks motionerna Jo267 yrkandena 9 och 10 och Jo270 yrkande 8 i återstående del.

I avbidan på resultatet av den verksamhet som nämns i propositionen såvitt avser djurmiljöförbättrande åtgärder avstyrks motion Jo270 yrkande 17. Det kan tilläggas att regeringen nyligen i forskningspropositionen lagt fram förslag om förstärkta resurser till forskning, försök och utveckling för att skapa en bättre djurmiljö (prop. 90 s. 359).

Vad beträffar anslaget till naturvårdsåtgärder i odlingslandskapet får utskottet erinra om att medel för detta ändamål under nionde huvudtiteln anvisas under anslaget B 11 Miljöförbättrande åtgärder i jordbruket. Detta anslag kommer, som framgår av propositionen, att behandlas i ett senare sammanhang (prop. s. 29). Utskottet avstyrker således yrkande 22 i motion Jo270.

Utskottet utgår från att lantbruksstyrelsen kan fullgöra sin verksamhet i de avseenden som anges i motion Jo808 utan att särskilda medel avdelas för detta ändamål. Utskottet avstyrker därför motion Jo808 yrkande 1.

Regeringens förslag i övrigt föranleder ingen erinran från utskottets sida.

Propositionen

Lantbruksnämndernas förvaltningskostnader bör enligt propositionen anvisas som en förlängning av nuvarande treåriga ramanslagsperiod med en real minskning av anslagsbelastningen med 8,5 milj. kr. Lantbruksnämnderna bör få möjlighet att täcka en del av sina kostnader för administrationen av jordfonden genom att ta en särskild avgift av köpare av jordfondsfastigheter. För budgetåret 1990/91 beräknas nettoutgifterna till 262 092 000 kr.

Motionerna

Enligt motion Jo274 (m) bör, med hänsyn till den liberaliserade jordförvärvslagstiftningen, den del av jordfondens fastighetsinnehav som ej behövs för strukturomvandling avvecklas. Genom detta beräknar motionärerna att 65 milj. kr. kan tillföras statskassan. Anslaget till lantbruksnämnderna kan minskas med motsvarande belopp (yrkande 10).

I motion Jo808 (mp) anförs att den ekologiskt odlade arealen ökat kraftigt på grund av omställningsstödet. Detta ökar ytterligare behovet av rådgivning, vilket är störst i omställningsfasen. Enligt motionen bör lantbruksnämndernas anslag höjas med 4 milj. kr. för att kraftigt öka antalet rådgivningstjänster (yrkande 2).

Utskottets överväganden

I punkt 5 nedan avstyrker utskottet yrkandet i motion Jo274 (m) om utförsäljning av mark från jordfonden. I enlighet härmed avstyrker utskottet även yrkande 10 i motionen om minskning av anslaget till lantbruksnämnderna.

I enlighet med utskottets ställningstagande under punkt 2 ovan avstyrks även motion Jo808 yrkande 2.

4. Bidrag till jordbrukets rationalisering m.m. (B 3)

Propositionen

Under detta anslag föreslås oförändrade bidragsramar för yttre och inre rationalisering inom jordbruket. Dessa uppgår nu till 12 milj. kr. resp. 18 milj. kr. Anslaget för utbetalningar beräknas till 40 milj. kr.

Motionen

Enligt motion Jo274 (m) är det principiellt felaktigt att staten bidrar till jordbrukets rationalisering. Bättre resultat kan uppnås på en fri marknad utan statliga bidrag. Bidraget bör på sikt upphöra. För budgetåret 1990/91 föreslår motionärerna att anslaget för utbetalningar minskar med 20 milj. kr. (yrkande 15).

Med hänvisning till tidigare ställningstaganden (1988/89:JoU12 p. 4) avstyrker utskottet motion Jo274 yrkande 15. Regeringens förslag tillstyrks.

5. Markförvärv för jordbrukets rationalisering (B 4)

Med hänvisning till tidigare ställningstaganden och till vad lantbruksstyrelsen anfört om vikten av att jordfundsverksamheten kan hållas på en hög nivå avstyrker utskottet motion Jo274 (m) yrkande 9 om minskning av jordfondens fastighetsinnehav. Regeringens förslag tillstyrks.

6. Täckande av förluster på grund av statlig kreditgaranti (B 5)

Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkt B 5 (s. 21–22).

7. Bidrag till trädgårdsnäringens rationalisering, m.m. (B 6)

Propositionen

En oförändrad gemensam bidragsram om 7,9 milj. kr. föreslås för trädgårdsnäringens rationalisering resp. trädgårdsnäringens främjande. En överföring av 300 000 kr. föreslås från rationaliseringsramen till främjanderamen.

I fråga om stödet till fruktodlingen erinrar jordbruksministern om den av riksdagen under våren 1989 tills vidare godtagna bidragsramen om 12,5 milj. kr. Som lantbruksstyrelsen anfört är det ännu svårt att närmare bedöma behovet av ytterligare medel för stöd till fruktodlingen. Vid kontakter med företrädare för fruktodlingen har jordbruksministern erfarit att det i början av år 1990 bör vara möjligt att göra en säkrare bedömning av bidragsbehovet. Han avser således att återkomma senare under innevarande budgetår om det skulle visa sig nödvändigt att öka ramen för bidrag till fruktodlingen. Anslaget bör öka med 5,1 milj. kr. för utbetalningar till följd av den redan beslutade bidragsramen.

Motionerna

I motion Jo224 (c) anförs att den svenska fruktodlingen av flera skäl är i behov av stöd för strukturåtgärder. Utvecklingen har visat att den tidigare beslutade bidragsramen är otillräcklig. Enligt yrkande 6 i motionen bör bidragsramen höjas till totalt 25 milj. kr., innefattande en höjning av röjningsstödet till 3,2 milj. kr. under nästkommande budgetår. Bidraget till främjande av trädgårdsnäringen bör höjas till 2 milj. kr. Anslaget för utbetalningar bör höjas till totalt 17 milj. kr.

Med i huvudsak samma motivering yrkas i motion Jo270 (vpk) yrkande 10 att stödet till fruktodlingen höjs med 7,5 milj. kr. till 20 milj. kr.

I motion Jo274 (m) yrkande 16 föreslås ett riksdagsuttalande att regeringen bör återkomma med förslag om ytterligare medel om det skulle visa sig nödvändigt.

Utskottets överväganden

Utskottet har vid flera tillfällen uttalat sig angående vikten av att slå vakt om den svenska trädgårdsnärings och dess internationella konkurrenskraft. Vid budgetbehandlingen för budgetåret 1989/90 godtog utskottet tills vidare regeringens förslag om en särskild bidragsram om 12,5 milj. kr. under åren 1989—1991 till stöd för bl.a. strukturåtgärder i fruktodlingen. Kostnaderna för stödet skulle genom överskridande belasta förevarande anslag fr.o.m. budgetåret 1988/89. Om ytterligare resurser skulle visa sig nödvändiga förutsattes det att regeringen skulle återkomma till riksdagen med förslag om höjning av bidragsramen (1988/89:JoU12 punkt 7).

Utskottet är för närvarande inte berett att i preciserade belopp ta ställning till behovet av ytterligare resurser i fråga om stödet till fruktodlingen. Emellertid ansluter sig utskottet till motionärernas synpunkter så till vida att det nu framstår som angeläget att regeringen för riksdagen redovisar användningen och effekterna för näringen av hittills anvisade medel och presenterar underlag för en säkrare bedömning av bidragsbehovet. Som anförs i propositionen bör det i början av år 1990 vara möjligt att göra en sådan bedömning. Redovisningen bör kunna göras i samband med kommande förslag om tilläggsbudget eller på annat lämpligt sätt. Det anförda innebär att utskottet i stora delar ansluter sig till synpunkterna i motion Jo274 yrkande 16. Vad utskottet anfört bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

I avbidan på en sådan redovisning är det enligt utskottets mening inte meningsfullt att riksdagen redan nu anvisar ytterligare medel under anslaget i enlighet med motionerna Jo224 yrkande 6 i motsvarande del och Jo270 yrkande 10.

Vad beträffar anslag till trädgårdsnärings främjande avstyrker utskottet även motion Jo224 yrkande 6 i återstående del. Som framgår av propositionen har 300 000 kr. överförts till bidragsramen för trädgårdsnärings främjande.

8. Stöd till innehavare av fjällägenheter m.m. (B 7)

Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkt B 7 (s. 24—25).

Propositionen

Under punkt B 8 anför jordbruksministern att åtgärder har fått vidtas även detta budgetår för att minska cesiumhalten i renkött. Dessa åtgärder har haft positiv effekt och tillgången på renkött är därför god. Med hänsyn till underhållsbehovet för vissa riksgränsstängsel föreslås att anslaget räknas upp med 1 milj. kr. Med anledning av att prisstödet till rennäringen föreslås anvisat under ett särskilt anslag bör anslaget B 8 Prisstöd till rennäringen minskas med 19 033 000 kr. Sammanlagt förs anslaget upp med 8 593 000 kr.

I samband med behandlingen av statsbudgeten för budgetåret 1989/90 uttalade riksdagen att det föreligger starka skäl för en återgång till den anslagskonstruktion som gällde före budgetåret 1985/86. Med hänvisning härtill föreslår jordbruksministern att medel för prisstöd till rennäringen i fortsättningen anvisas över ett särskilt, nytt anslag benämnt Prisstöd till rennäringen. Anslaget bör med hänsyn till sin karaktär vara ett förslagsanslag. I likhet med vad som gällde före budgetåret 1985/86 ankommer det på regeringen att fastställa pristilläggets storlek och meddela de ytterligare föreskrifter som är erforderliga för utbetalande av pristillägget. Pristillägg bör som hittills utgå med ett fast belopp per slaktad ren som godkänts vid köttbesiktning om renen tillhör svensk renägare. Någon höjning av pristillägget kommer ej att föreslås.

Motionerna

I motion Jo232 (c) yrkande 1 och Jo254 (m) yrkande 1 föreslås en höjning av anslaget till främjande av rennäringen med 1 milj. kr. Motionärerna understryker bl.a. behovet av att stöd ges till den fortsatta markanvändningsplaneringen och renbetesinventeringen och att trygghetspaketet för renskötare m.fl. säkerställs. I motion Jo234 (vpk) yrkande 1 föreslås en höjning med 3 milj. kr. med hänvisning till lantbruksstyrelsens beräkning av medelsbehovet.

I ovannämnda motioner anföras även synpunkter på prisstödet till rennäringen. Enligt motion Jo232 innebär inte heller den nu föreslagna anslagskonstruktionen att näringen kan föra reella överläggningar med staten om nivån på prisstödet. Utifrån vissa beräkningar av slaktuttaget och ett pristillägg per ren om 220 kr. påpekar motionärerna att det föreslagna beloppet 19 033 000 kr. inte är tillräckligt. En höjning av stödet kan även bli motiverad för att det skall följa utvecklingen av stödet till Norrlandsjordbruket. Över huvud taget bör prisstödet utvecklas så att rennäringens ekonomi säkras (yrkande 2). Enligt yrkande 3 bör riksdagen göra ett uttalande om att överläggningarna och beslutsfattandet bör stå i överensstämmelse med riksdagens intentioner (yrkande 3).

Enligt motion Jo234 kvarstår tidigare problem att rennäringen inte kan föra reella överläggningar om prisstödet. Regeringen bör återkom-

ma med ett nytt förslag vari klart anges att överläggningar med näringen skall ske och att formerna för överläggning och beslut samt nivån på prisstödet skall ingå i förslaget. Starka skäl talar dessutom för att en uppräknig av prisstödet görs redan nu med 1 milj. kr. (yrkandena 2 och 3).

I motion Jo254 (m) redovisas samma beräkningar av slaktuttag m.m. som i motion Jo232. Vidare görs en jämförelse mellan prisstödet för nötkött resp. renkött som visar att prisstödet är högre för nötkött. Med hänsyn dessutom till effekterna av Tjernobylyolyckan finns det enligt motionen starka skäl att räkna upp prisstödet till rennärigen till samma nivå som för nötkött. Regeringens förslag kan i denna del prövas först efter komplettering med ett annat förslag beträffande formerna för överläggningar med näringen om prisstödet inriktning.

Enligt yrkande 3 i motion Jo254 är det otillfredsställande att riksdagen har att pröva regeringsförslag utan en av regeringen klart uttalad politisk målsättning och helhetsbild. Ett grundläggande krav är att regeringen snarast lägger fram en samlad same- och rennäringsproposition på grundval av inte bara samerättsutredningens och lantbruksstyrelsens förslag utan också rennäringskommitténs betänkande Rennäringsens ekonomi.

Utskottets överväganden

Utskottet ansluter sig till de synpunkter som framförs i motionerna Jo232 yrkande 1, Jo234 yrkande 1 och Jo254 yrkande 1 angående skälen för en höjning av anslaget till främjande av rennärigen. Utskottet föreslår således att riksdagen med bifall till motionerna Jo232 yrkande 1 och Jo254 yrkande 1 och med anledning av motion Jo234 yrkande 1 anslår 1 milj. kr. utöver regeringens förslag till främjande av rennärigen.

Vad beträffar prisstödet till rennärigen erinrar utskottet om att riksdagen under föregående riksmöte uttalade sig för en återgång till den anslagskonstruktion som gällde före budgetåret 1985/86 (1988/89:JoU12 reservation 16). Regeringen har i enlighet härmed föreslagit att medel för ändamålet i fortsättningen anvisas under ett särskilt anslag, som bör vara ett förslagsanslag. Mot detta förslag har utskottet inget att erinra. Vidare förutsätts i propositionen att pristillägget i likhet med vad som gällde före budgetåret 1985/86 skall fastställas av regeringen. Utskottet vill härvidlag understryka att de motioner som låg till grund för riksdagsuttalandet motiverades med att en viss eftersläpning skett i fråga om prisstödet till rennärigen jämfört med vissa andra stödformer.

Vidare anfördes i motionerna att den dåvarande anslagskonstruktionen inte gav rennärigen förtredare möjlighet att föra reella överläggningar med staten om nivån på prisstödet, eftersom anslagets totalbelopp var fastställt genom riksdagsbeslut. Utskottet anser därför inte att det nu aktuella förslaget i alla delar tillgodoser riksdagens intentioner. Enligt utskottets mening är det angeläget att reella överläggningar förs om nivån på prisstödet innan beloppet fastställs genom

regeringsbeslut. I dessa överläggningar bör givetvis beaktas de förhållanden som redovisats i motionerna Jo232, Jo234 och Jo254. Uppgift om pristilläggets storlek bör lämnas i samband med regeringens anslagsframställning till riksdagen. Vad utskottet anfört med anledning av motionerna Jo232 yrkandena 2 och 3, Jo234 yrkande 2 och Jo254 yrkande 2 bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna. Utskottet godtar dock regeringens förslag om medelsanvisning till prisstöd till rennärigen för budgetåret 1990/91, eftersom anslaget är ett förslagsanslag.

Med detta ställningstagande tillgodoses även motion Jo234 yrkande 9. Utskottet anser det mot bakgrund av vad som anförts ovan om anslagets karaktär ej nödvändigt att riksdagen anvisar ytterligare medel till prisstöd till rennärigen. Motionen avstyrks således i denna del.

I bilaga 11 till budgetpropositionen anförs (s. 6) att jordbruksministern avser att under år 1990 återkomma till regeringen beträffande de förslag som överlämnats av sameättsutredningen och lantbruksstyrelsen om rennärigen och vissa samefrågor i övrigt. Yrkande 3 i motion Jo254 om en samlad same- och rennäringsproposition bör enligt utskottets mening inte nu föranleda någon särskild åtgärd från riksdagens sida.

10. Ersättningar på grund av radioaktivt nedfall (B 10)

Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkt B 10 (s. 29).

11. Statens jordbruksnämnd m. fl. anslag (C 1, C 2, C 7)

Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkterna C 1, C 2 och C 7 (s. 30–33).

12. Skogsvårdsorganisationen och Skogsvårdsorganisationen: Myndighetsuppgifter (D 1–D 2)

Propositionen

Skogsstyrelsen är central förvaltningsmyndighet för skogsbruket och chefsmyndighet för skogsvårdsstyrelserna. Det åligger skogsstyrelsen särskilt att leda de statliga åtgärderna för att främja skogsbruket. Styrelsen har tillsyn över virkesmätningen och bedriver den skogliga prognosverksamhet som behövs som underlag bl.a. för utformning och tillämpning av skogspolitiken. Styrelsen vidtar åtgärder som behövs för att bevara den ärftliga variationen hos våra skogsträd samt tillgodose skogsbrukets behov av skogsodlingsmaterial i den mån det inte sker på annat sätt. Skogsvårdsstyrelserna skall inom sina verksamhetsområden följa skogsbrukets tillstånd och utveckling och vidta eller föreslå åtgärder för att åstadkomma en ändamålsenlig utveckling av skogsnärigen.

Under anslaget D 1 tas upp ett formellt belopp av 1 000 kr. till skogsvårdsorganisationens (SVO) uppdragsverksamhet exkl. frö- och plantverksamheten. På anslaget redovisas all verksamhet vid skogsvårdsorganisationen utom frö- och plantverksamheten. Anslaget D 2 — SVO: Myndighetsuppgifter — är enligt regeringens direktiv ett ramanslag som för budgetåret 1990/91 skall minska reallt med 2 %. Prisomräkning skall dock ske i vanlig ordning. Jordbruksministern erinrar om att skogsvårdsorganisationen ingår i försöksverksamheten med treåriga budgetramar för perioden 1989/90—1991/92. Verksamhetsinriktningen för denna treårsperiod redovisades i budgetpropositionen 1989. Han anför vidare:

För åtgärder i skärgårdsskogar beräknar jag 1 milj. kr. För åtgärder mot älgskador i skog bör 1,5 milj. kr. anvisas och för inventering av sumpskogar 3 milj. kr. För tredje och sista året i skogsvårdsorganisationens gallringsprogram bör anvisas ytterligare 100 000 kr. För att täcka vissa samkostnader i en basorganisation bör 3 milj. kr. anvisas. Slutligen bör anslaget räknas upp med ytterligare 11 372 000 kr. Sammanlagt innebär mina förslag att anslaget räknas upp med 23 200 000 kr. Jag har därvid reserverat medel för åtgärder till skydd för de fjällnära skogarna. Som jag tidigare nämnt avser jag att återkomma till regeringen i denna fråga.

I propositionen framhåller jordbruksministern även att försurningen av skogsmark i dag är ett stort miljöproblem. Olika åtgärder behöver vidtas för att komma till rätta med detta. Skogsstyrelsen har under innevarande budgetår erhållit medel för att starta ett storskaligt försök i syfte att utveckla metoder för kalkning och vitaliseringsgödning av skogsmark. Verksamheten finansieras dels genom att 4 milj. kr. har ställts till skogsstyrelsens förfogande över fjortonde huvudtitelns anslag Åtgärder mot luftföroreningar och försurning, dels med 1 milj. kr. som skogsstyrelsen disponerar på ordinarie anslag. Verksamheten bedrivs i samråd med naturvårdsverket och samordnas med insatser från bl.a. skogsnäringen. Det är enligt jordbruksministern angeläget att projektet, i den storleksordning som årets insats markerar, kan slutföras inom en treårsperiod. För vardera av budgetåren 1990/91 och 1991/92 bör därför 8,5 milj. kr. ställas till skogsstyrelsens förfogande över fjortonde huvudtitelns anslag Bidrag till miljöarbete. Det innebär att skogsstyrelsen sammanlagt för treårsperioden inkl. de medel styrelsen själv frigör kommer att disponera 24 milj. kr. för projektet.

Sammanlagt föreslår regeringen ett ramanslag av 262 172 000 kr. under D 2.

Motionerna

I motion Jo315 (c) föreslås ett tillkännagivande om insatser mot försurningen i skogen genom bl.a. vitaliseringskalkning (yrkande 2). Motionärerna framhåller att kalkningsbehovet i dag är stort. De hänvisar till att centern i motionen om miljöfrågor föreslår en ökning av kalkningsanslaget. Åtminstone 15 milj. kr. bör användas för kalkningsåtgärder i skogsmark. Samtidigt framhålls att kalkning av skadade områden bara är ett uppehållande försvar. På sikt är den enda lösning-

en att drastiskt minska utsläppen av försurande ämnen såväl inom som utom landet. I motionerna Jo316 (c) yrkande 2 och Jo719 (c) yrkandena 1 och 2 begärs tillkännagivanden om behovet av skogsmarkskalkning i Hallands resp. Blekinge län.

Enligt motion Jo319 (c) bör riksdagen anslå 1,5 milj. kr. till skogsstyrelsen utöver regeringens förslag. Dessa medel bör användas för "säkerhetsdagar i skogsbruket". Motionärerna erinrar om att arbetsskadorna inom skogsbruket utgör ett stort problem. Lantbrukshälsan har tidigare drivit ett projekt för att komma till rätta med arbets-skadesituationen i skogen och har därvid fått stöd av bl.a. arbetsmiljöfonden. Sedan år 1987 har dock inga medel anslagits, anför motionärerna.

Utskottets överväganden

Utskottet har självfallet ingen annan mening än den som framförs i motion Jo319, att det är viktigt att minska olycksfrekvensen i skogsbruket. Inte minst ligger antalet arbetsolyckor med dödlig utgång fortfarande på en hög nivå. Som motionärerna nämner har Lantbrukshälsan, i samarbete med skogsstyrelsen och Skogsägarnas riksförbund, tidigare genomfört projekt kallat Säkerhetsdagar i skogsbruket. Inom ramen för skogsstyrelsens rådgivningsverksamhet för ökad avverkning görs enligt uppgift insatser för att öka inte minst de självverksamma skogsbrukarnas insikter om olycksfallsriskerna och erforderliga säkerhetsåtgärder. Skogsstyrelsen följer kontinuerligt upp arbetsolyckorna i skogsbruket. Enligt utskottets mening bör även näringen själv ta ansvar för säkerheten i arbetet. Utskottet är med hänvisning till det anförda icke berett att förorda någon anslagsökning med anledning av motionen.

Utskottet har ingen erinran mot regeringens förslag till anslag under D 1—D 2. Riksdagen bör således anvisa medel enligt förslaget.

Utskottet understryker vikten av att åtgärder vidtas mot den fortgående försurningen av skogsmarken och de negativa effekter denna kan få på skogstillväxten. Vid behandlingen av detta problem följer utskottet samma disposition som regeringen. Diskussionen av det åtgärdsprogram som framlagts av skogsstyrelsen och behandlas i jordbruksdepartementets bilaga till budgetpropositionen förs i detta betänkande, medan anslagsfrågan behandlas i utskottets betänkande JoU15 om miljö- och energidepartementets budget.

Skogsstyrelsen har, enligt vad utskottet erfarit, lagt fram en projektplan för skogsmarkskalkning.

Enligt styrelsen tyder flera forskningsresultat på att basmättnadsgraden i marken i södra Sverige har sänkts och att surhetsgraden ökat med upp till en pH-enhet under de senaste femtio åren. Den regionala ökningen av försurningen i marken har ett tydligt samband med depositionen av surgörande luftföroreningar. Basmättnadsgraden i mineraljorden i de mest föroreningsbelastade delarna av västra Götaland är väsentligt lägre än i norra Sverige. Andelen skogsmark med oro-väckande lågt pH-värde (under 4,4) ökar kraftigt från norr till söder.

pH-värden under 4,4 indikerar en kritiskt låg basmättnadsgrad. Höga halter löst oorganiskt aluminium och vissa tungmetaller förekommer då i markvätskan. Därför betraktas detta som en nedre pH-gräns som ej bör underskridas om man skall undvika negativa effekter på ekosystemet, skogsproduktionen och grundvattnet.

Skogsstyrelsen erinrar vidare om den låga framstegstakten när det gäller att minska luftföroreningarna. Depositionen av försurande ämnen bedöms därför under en lång tid framöver förbli betydligt högre än vad marken långsiktigt kan tåla. För att hindra en fortsatt försämring av marktillståndet krävs kraftiga åtgärder för att skydda skogsmarken mot försurning, motverka skogsskador och förbättra yt- och grundvattenkvaliteten. I projektplanen rekommenderas kalkning som en förebyggande och långsiktig skyddsåtgärd mot det sura nedfallets effekter på skogsmarken och skogsekosystemet. För att få beredskap för ett framtida storskaligt kalkningsprogram startar skogsstyrelsen i år en praktisk försöksverksamhet med skogsmarkskalkning. Därvid kommer man att pröva och utveckla tekniska lösningar och rutiner samt följa upp kalkningens effekter. Försöksverksamheten lokaliseras främst till områden i sydvästra Sverige med hög belastning av sur deposition. Under åren 1990 och 1991 planeras kalkningsåtgärder på en sammanlagd skogsareal av 3500 ha motsvarande i genomsnitt 500 ha per län. Verksamheten avses förlagd till Skånelänen, Hallands, Blekinge, Kronobergs, Göteborgs och Bohus län samt Västgötalänen.

Utskottet finner för egen del att den nu igångsatta försöksverksamheten är angelägen. På sikt bör visserligen nedfallen av försurande ämnen minskas till en nivå som naturen tål. Då en sådan minskning ännu icke kan skönjas krävs åtgärder som hejdar försurningen. Som skogsstyrelsen framhåller är kalkning av skogsmark i dag den mest beprövade åtgärden mot markförsurningen och dess effekter. Kalkningens effekter på barrskogsekosystemen är väl dokumenterad genom ett stort antal forskningsprojekt inom och utom Sverige. Man har även betydande praktisk erfarenhet av storskalig kalkning i framför allt Västtyskland. Enligt utskottets mening bör viktiga naturvårdsaspekter även vara tillgodosedda genom att bl.a. lågproducerande skog, albestånd och sumpskog samt bestånd med känslig fauna och flora undantas från kalkning i det nu aktuella projektet.

Enligt vad utskottet inhämtat får den nu inledda försöksverksamheten anses vara av tillräcklig omfattning för att ge ett meningsfullt svar på de frågor som ställts i målangivelsen. Mot den bakgrunden torde syftet med motion Jo315 yrkande 2 vara väsentligen tillgodosett. Utskottet finner icke befogat att i detta sammanhang föreslå någon utökning av skogsstyrelsens försöksprogram.

Syftet med motionerna Jo316 yrkande 2 och Jo719 yrkandena 1 och 2 har också i stor utsträckning tillgodosetts genom försöksprogrammet. Någon ytterligare riksdagens åtgärd med anledning av dessa motionsyrkanden påkallas således icke.

13. Skogsvårdsorganisationen: Frö- och plantverksamhet (D 3)

1989/90:JoU14

Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkt D 3 (s. 38–39).

14. Skogsvårdsorganisationen: Investeringar (D 4)

Propositionen

Över anslaget anvisas medel främst för nyinvesteringar i skogsvårdsorganisationens uppdragsverksamhet och i frö- och plantverksamheten. Jordbruksministern beräknar i likhet med skogsstyrelsen 18 260 000 kr. för investeringar i frö- och plantverksamheten och i den övriga uppdragsverksamheten. Vidare beräknar han 5,5 milj. kr. för bidrag till anläggning av skogsfröplantager.

Motionen

Enligt motion Jo312 (m) bör anslaget minska med 5,5 milj. kr. (yrkande 6). Motionärerna anför att det finns ingen anledning för staten att bidra till fröplantagerna. De investeringar som görs där bör vara motiverade av marknadsmässiga skäl.

Utskottets överväganden

Utskottet biträder regeringens förslag. Motionen avstyrks i berörd del.

15. Bidrag till skogsvård (D 5)

Propositionen

Från anslaget bekostas bidrag till särskilda skogsvårdsåtgärder inom det skogliga stödområdet, skogsodling efter avverkning av lågproducerande bestånd, vissa natur- och kulturvårdsåtgärder, dikning, ädellövskogsbruk och åtgärder mot skadegörelse av skogsinsekter. Vidare bekostas översiktliga skogsinventeringar från anslaget. Bidragsbestämmelserna finns i förordningen (1979:792) om statligt stöd till skogsbruket och i ädellövskogsförordningen (1984:120). De föreslagna bidragsramarna framgår av följande tablå.

Rambelopp

1. Åtgärder inom skogliga stödområdet	65,2 milj. kr.
2. Skogsodling efter avverkning av lågproducerande bestånd	96,0 milj. kr.
3. Dikning	0,0 milj. kr.
4. Ädellövskogsbruk	14,0 milj. kr.
5. Översiktliga skogsinventeringar	61,0 milj. kr.

Sammanlagt föreslås en bidragsram på 236,2 milj. kr. samt ett förslagsanslag på 239,5 milj. kr. Regeringen bör kunna jämka fördelningen mellan de olika ändamålen.

Enligt propositionen har kostnaderna för bidrag till anläggning av ädellövskog ökat bl.a. som en följd av omställningsprogrammet inom jordbruket som leder till en ökad nyplantering av ädellövskog. Ramen för detta bidrag bör därför räknas upp med 1 milj. kr. till 14 milj. kr.

Jordbruksministern föreslår att dikningsbidraget avvecklas helt, sedan dikning av skogsmark numera omfattas av krav på tillstånd enligt naturvårdslagen. Det är vidare väsentligt från naturvårdssynpunkt att vara återhållsam med dikning.

Vidare bör ramen för åtgärder i lågproducerande bestånd räknas ned med 4 milj. kr. De regler som numera gäller för användningen av denna bidragsram gör en bättre avvägning möjlig mellan naturvårdens och kulturvårdens intressen å ena sidan och skogsproduktionens å den andra. Lövskogs- och hagmarker som kan vara av stort vetenskapligt värde är sålunda undantagna från stöd, aktiva natur- och kulturvårdsåtgärder liksom lövskogsplantering främjas, och särskilda medel avsätts för inventeringar i syfte att i tid registrera känsliga och värdefulla miljöer.

För att finansiera en försöksverksamhet med inventering av s.k. småbiotoper bör skogsstyrelsen kunna disponera 2 milj. kr. av bidragsramen för åtgärder i lågproducerande bestånd.

Motionerna

Yrkanden om avslag på propositionens förslag om statsbidrag till skogsodling efter avverkning av lågproducerande bestånd (bidragsram 2) framställs i motioner från samtliga oppositionspartier, nämligen i motionerna Jo310 (fp) yrkande 4, Jo808 (mp) yrkande 3 delvis, Jo312 (m) yrkande 7 delvis, Jo315 (c) yrkande 7 delvis, Jo808 yrkande 3 delvis och Jo873 (vpk) yrkande 9. I motionerna Jo312 och Jo315 är detta krav sammankopplat med yrkanden om avveckling av skogsvårdsavgiften (vilken fråga bereds av skatteutskottet). Enligt motion Jo312 bör dessutom bidragen till översiktliga skogsinventeringar (ÖSI; bidragsram 5) minska med 20 milj. kr. Sammanlagt bör en bidragsram om 123,2 milj. kr. beviljas (yrkande 7 i kvarvarande del). Enligt motion Jo315 bör riksdagen helt avslå förslaget om bidrag till ÖSI (yrkande 7 i kvarvarande del) samt anvisa sammanlagt 79,2 milj. kr. under anslaget (yrkande 8).

Folkpartiet, som föreslår en nedskärning av skogsvårdsavgiften från 8 ‰ till 5 ‰, yrkar i motion Jo310 yrkande 5 att en ram om 15 milj. kr. beviljas för naturvårdsinriktade åtgärder av det slag som avses bli finansierade via anslaget för bidrag till skogsvård m.m. Sammanlagt föreslås ett anslag på 154,5 milj. kr. (yrkande 6). Enligt motion Jo808 (mp) yrkande 3 i kvarvarande del bör 20 milj. kr. anslås till en ny delpost "aktiva natur- och kulturvårdsåtgärder". Sammanlagt bör 163,5 milj. kr. anvisas under anslaget. Yrkanden om slopande av bidrag till skogsbruket framställs vidare i motionerna Jo320 (c, m), Jo321 (s) och Jo313 (m) yrkande 4. Enligt motion Jo313 yrkande 1 bör anslagen omfördelas efter förändrade behov m.m. I motion Jo321

hävdas att det under senare år framkommit att just de trashuggna skogarna i stora delar av Norrland ofta är de sista tillflyktsorterna för våra hotade barrskogsdjur.

I motion Jo308 (s) begärs ett tillkännagivande om insatser i skogsbruket i Jämtlands län. Enligt motionen borde 30,5 milj. kr. årligen anslås under en försöksperiod av tre år.

I motionerna Jo311 (mp) yrkande 5 och Jo873 (vpk) yrkande 8 yrkas att 5 § 3 skogsvårdslagen (1979:429) upphävs.

I tre motioner framställs yrkanden om villkoren för statsbidrag till ädellövskogsbruk. Enligt motion Jo305 (m) bör statsbidraget för ädellövskogsbruk få utnyttjas för att i befintlig blandskog genom olika skötselåtgärder förändra produktionen till en renodlad ädellövskogsproduktion (yrkande 1). Vidare bör statsbidraget för ädellövskogsbruk få utnyttjas vid nyanläggning av ädellövskog i kombination med exempelvis gran. I motion Jo309 (c) begärs ändring av nuvarande bidragsregler för plantering av ädellövskog. Bidragsnivån bör enligt motionen höjas så att det för den enskilde brukaren inte blir sämre om han föreläggs att plantera ädellövskog — jämfört med gran — på nedlagd åkermark (yrkande 1). Vidare bör anslaget få användas för ökat stöd till stängsel m.m. runt ädellövskogmarker. I motion Jo313 (m) påpekas behovet av omfördelning av anslagen till förändrade förhållanden samt av registrering, mätning och uppföljning av skogsskadorna (yrkande 1). Vidare bör ökad satsning göras på ädellövskog och anslaget omfördelas med hänsyn härtill (yrkande 2). Slutligen pekar motionärerna på behovet av utbildning i ädellövskogsbruk (yrkande 3).

Enligt motion Jo310 (fp) yrkande 3 bör riksdagen uttala att statsbidrag inte bör utgå till ändamål som strider mot starka naturvårdsintressen.

Utskottets överväganden

Utskottet har ingen erinran mot regeringens förslag beträffande bidragsramarna 1, 3 och 4 — särskilda skogsvårdsåtgärder inom det skogliga stödområdet, dikning och ädellövskogsbruk. Utskottet biträder således förslaget att dikningsbidraget avvecklas och att bidraget till ädellövskogsbruk ökas med 1 milj.kr. När det gäller övriga bidragsramar får utskottet anföra följande.

Enligt 5 § 3 skogsvårdslagen (SkVL 1979:429) skall ny skog anläggas på skogsmark om skogen är så gles eller till så stor del består av för marken olämpligt trädslag att dess tillväxt är avsevärt lägre än den tillväxt som är möjlig. Sådan åtgärd skall ske inom skäligen tid.

I förarbetena till skogsvårdslagen slogs det fast att hagmarksliknande områden i omedelbar anslutning till jordbruksbebyggelse ingår som en naturlig del i kulturmiljön, och att de i allmänhet inte skall behöva utnyttjas för skogsproduktion (prop. 1978/79:110 s. 23 f.). Vidare framgår att nu berörda hänsynstaganden skall beaktas vid definitionen av begreppet skogsmark, som anger gränserna för skogsvårdslagens tillämpningsområde.

I samband med antagandet av skogsvårdslagen beslöt riksdagen att bidrag kan utgå till återväxtåtgärder efter sådan avverkning som anges i 5 § 3 SkVL och till täckning av eventuell förlust därvid. Denna bidragsform utvidgades väsentligt genom beslut hösten 1981. För att stimulera till ökad skogsproduktion och för att stärka underlaget för sysselsättning och service i skogsbygderna antog riksdagen då en plan för att under en femtonårsperiod avverka de glesa skogarna och ersätta dem med nya, mer produktiva bestånd. Redan i det sammanhanget framhölls att de hänsyn som enligt skogsvårdslagen skall tas till naturvårdens och andra allmänna intressen gör att den för åtgärder tillgängliga arealen måste minskas. Enligt regeringens av riksdagen godkända förslag skulle omkring 1 700 000 ha beröras av åtgärderna, varav två tredjedelar belägna i Norrland. Den årliga kostnaden för åtgärdsprogrammet beräknades uppgå till ca 200 milj. kr. (prop. 1981/82:30 bil. 5, JoU8).

Genom 1983 års skogspolitiska beslut avvecklades alla tidsbegränsade stödformer till skogsbruket (prop. 1982/83:145, JoU34). Jordbruksministern markerade i propositionen att stödet till avveckling av glesa skogar icke betraktades som en tidsbegränsad stödform.

I riksdagen uppmärksammades på ett tidigt stadium att farhågor framförts för att 15-årsprogrammet för ersättning av glesa skogar skulle utgöra ett hot mot kulturlandskapet, innefattande hagmarker och andra från kultur- och naturvårdssynpunkt värdefulla områden (JoU 1981/82:36 s. 13). Mot bakgrund bl.a. härav infördes efter 1983 års skogspolitiska beslut en särskild regel om naturvårdshänsyn i förordningen (1979:792) om statligt stöd till skogsbruket (numera 7 §).

Programmet för avveckling av lågproducerande skog har under de följande åren successivt trappats ned. Parallellt har ett ökande stöd beviljats för naturvårdande åtgärder i skogsbruket.

1984 års budgetarbete resulterade i en nedskärning av bidragsramen för stödet till skogsodling efter avverkning av lågproducerande bestånd med 23 milj. kr. jämfört med beräkningarna. I gengäld infördes ett ädellövskogsbidrag om — till en början — 3 milj. kr. År 1985 räknades bidragsramen ned ytterligare för att bättre anpassas till kravet på hänsyn till naturvården, och år 1986 beslöt riksdagen att 15-årsprogrammet för avveckling av glesa skogar skulle förlängas i tiden. Då hade även programmets totala areal minskat från 1,7 miljoner ha till 935 000 ha. Under de senaste åren har fjällnära skogar, lövskogar, hagmarker och andra från naturvårdssynpunkt viktiga objekt helt undantagits från stöd enligt programmet.

Vid den hearing som utskottet haft med skogsstyrelsen redovisades att 380 000 ha återbeskogats med bidrag enligt 1981 års program fram till slutet av innevarande budgetår. Enligt skogsstyrelsens beräkningar återstår i Götaland ca 20 000 ha, i Svealand ca 50 000 ha och i Norrland 350 000—400 000 ha att åtgärda enligt programmet. Efter som bidragsgivningen planeras långsiktigt är en betydande del av nästa budgetårs bidragsram redan in-tecknad, framhöll skogsstyrelsens representanter.

För budgetåret 1990/91 har regeringen föreslagit en bidragsram om 96 milj. kr. Enligt skogsstyrelsens beräkningar skulle bidrag kunna lämnas till åtgärder på 28 500 ha, vilket skulle ge en sysselsättningseffekt av 1 100 årsverken brutto, varav 800 i Norrland, och ge en ökad tillväxt på 1,1 miljoner m³ skog. Sysselsättningseffekten är således betydande.

5 § 3-programmets sysselsättningseffekt liksom de långsiktiga biologiska effekterna på tillväxten understryks även i de skrivelser som utskottet mottagit från landshövdingarna i Jämtlands län och Norrbottens län. Enligt sistnämnda skrivelse kommer, om bidraget försvinner, betydande svårigheter att uppstå i länets inlandskommuner i fråga om möjligheterna att åstadkomma produktivt skogsbruk inom viktiga områden.

Regeringens förslag innebär att en avsevärd del av bidragsramen för åtgärder i lågproducerande skog destinerar till naturvårdande åtgärder. Skogsstyrelsen beräknar att 14,7 milj. kr. av bidragsramen bör anvisas för stöd till naturvårdsåtgärder under nästa budgetår enligt följande:

- inventering av naturvärden 3,4 milj. kr. (1983)
  - naturvårdsrådgivning 2,2 milj. kr. (1988)
  - försöksverksamhet med värdefulla småbiotoper 2 milj. kr. (1990)
  - stöd till aktiva natur- och kulturvårdsåtgärder 2,5 milj. kr. (1988)
  - lövträdsplantering på jordbruksmark som lagts ned före år 1986 4,6 milj. kr. (1987)
- (Årtalen inom parentes anger när resp. stödformer introducerades.)

I regeringsförklaringen den 7 mars 1990 uttalade statsministern att skogspolitikens mål och medel för ökad tillväxt skall utvärderas utifrån de förändrade krav som miljöpolitiken ställer.

Som framgår av motionsredovisningen yrkas i motioner (m, fp, c, vpk och mp) med delvis skilda motiveringar att statsbidragen till skogsodling efter avverkning av lågproducerande bestånd upphör. Förslagen är i ett par fall (fp, mp) kombinerade med yrkanden om bidrag till naturvårdande åtgärder. Vissa motionsyrkanden (m, c) är kopplade till förslag om avveckling av skogsvårdsavgiften. Förslaget från folkpartiet innefattar en nedskärning av skogsvårdsavgiften, medan vänsterpartiet kommunisterna kopplar sitt förslag till ett förslag om utredning av skogsvårdsavgiften. Yrkande om upphörande av bidrag till blandskog och trashuggna skogar framställs även i en enskild motion (s).

Utskottet delar motionärernas mening att det förde finnas anledning att se över strukturen av bidragsgivningen till skogsbruket. Den utvärdering av skogspolitikens mål och medel som aviserats i regeringsförklaringen bör därför enligt utskottets mening utnyttjas till en genomgång även av bidragsgivningen. En principiell utgångspunkt bör därvid vara att bidragen till skogsodling efter avveckling av lågproducerande bestånd utmönstras till den del som icke används till naturvårdande åtgärder. Det kan därvid finnas skäl att med hänsyn till redan gjorda åtaganden beträffande bidragsberättigade åtgärder låta avvecklingen fortgå stegvis under ett par års tid. Enligt utskottets mening är det

naturligt att även finansieringsfrågan genomgås i det sammanhanget. De medel som med hänsyn till denna successiva avveckling omfördelas bör föras över till anslaget för åtgärder inom det skogliga stödområdet. Riksdagen bör som sin mening ge regeringen till känna vad utskottet anfört i detta stycke med anledning av motionerna Jo310 yrkande 4, Jo312 yrkande 7 i motsvarande del, Jo313 yrkande 4 i motsvarande del, Jo315 yrkande 7 i motsvarande del, Jo320 i motsvarande del, Jo321 yrkande 1 i motsvarande del, Jo808 yrkande 3 i motsvarande del och Jo873 yrkande 9 i motsvarande del. Med det anförda synes även syftet med motion Jo313 yrkande 1 tillgodosett. Någon ytterligare riksdagens åtgärd med anledning av det yrkandet påkallas således icke.

Utskottet har ingen erinran mot regeringens förslag vad avser bidragsramarna 1, 3 och 4. Utskottet biträder även förslaget under bidragsram 5, varav följer att motionsyrkanden om neddragning resp. avskaffande av bidragen till ÖSI avstyrks. Som framhållits i det föregående bör medel under bidragsram 2 successivt överföras till bidragsram 1. Riksdagen bör således med bifall till propositionen medge en sammanlagd bidragsram av 236,2 milj. kr. och anvisa 239,5 milj. kr. till bidrag till skogsvård. Utskottet avstyrker därmed motionerna Jo310 yrkandena 5 och 6, Jo312 yrkande 7 i återstående del, Jo315 yrkande 7 i återstående del och yrkande 8, Jo320 i återstående del, Jo321 yrkande 1 i återstående del, Jo313 yrkande 4 i återstående del, Jo808 yrkande 3 i återstående del samt Jo873 yrkande 9 i återstående del.

Utskottet avstyrker även motion Jo308 om insatser i skogsbruket i Jämtlands län.

Med anledning av yrkandet i motion Jo310 om statsbidrag till ändamål som strider mot starka naturvårdsintressen får utskottet erinra om att, som anförts i det föregående, det redan 1983 infördes en regel i stödförordningen enligt vilken hänsyn skall tas till naturvården m.m. vid prövning av frågor om stöd. Regeln återfinns även i 4 § av skogsstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SKSFS 1988:1) om statligt stöd till skogsbruket: "Stöd får inte beviljas till åtgärd som påtagligt skadar särskilda värden för natur- eller kulturvården — — —. Stöd får inte heller beviljas till återväxtåtgärd på område som före avverkning haft karaktären av lövträdsdominerad hagmark — — —." Enligt utskottets mening är motionärernas syfte således redan tillgodosett. Motion Jo310 yrkande 3 avstyrks med hänvisning till det anförda.

Riksdagen bör avslå motionerna Jo311 yrkande 5 och Jo873 yrkande 8 om upphävande av 5 § 3 skogsvårdslagen med hänvisning till den utvärdering som aviserats i regeringsförklaringen.

När det gäller de förslag som framförs i motionerna Jo305 (m), Jo309 (c), och Jo313 (m) yrkandena 2 och 3 om statsbidraget för *ädellövskogsbruk* får utskottet anföra följande.

Utskottet har ingen annan mening än den som framförs i motion Jo313 om det angelägna i att ökad satsning sker på ädellövskogen och på utbildningen i ädellövskogsbruk. Regeringens förslag, vilket biträtts av utskottet, innebär en höjning av bidragsramen för ädellövskogsbruk

med 1 milj. kr. Syftet med motionen i berörd del synes därigenom i viss mån tillgodosett. Yrkandena 2 och 3 påkallar enligt utskottets mening icke någon ytterligare riksdagens åtgärd.

Yrkandena i motion Jo309 synes närmast avse ädellövskogsplantering på nyligen nedlagd åkermark. Utskottet erinrar om att överföring av åkermark till skog i bidragshänseende numera främst sker inom ramen för Omställning 90. Under innevarande år utgår enligt detta program ersättning vid lövskogsplantering med ett belopp som är 5 gånger arealstödet om planteringen sker med lövträd medan ersättningen vid barrträdsplantering blott uppgår till 3 gånger arealstödet. Utskottet finner icke anledning föreslå någon ändring av bidragsreglerna i detta hänseende och avstyrker motionen.

Utskottet är heller icke berett förorda ändring av bidragsreglerna enligt ädellövskogsförordningen med anledning av motion Jo305. Som utskottet anförde i budgetbetänkandet 1989 med anledning av en likartad motion föreligger icke hinder mot att ädellövskog i viss utsträckning anläggs tillsammans med snabbare växande träd. Tvärtom kan detta i vissa fall medföra en förbättring av ädellövskogens kvalitet förutom de ekonomiska vinster som kan göras genom olika gallringsåtgärder. Något gallringsbidrag bör dock inte utgå inom ädellövskogsbruket. Med det anförda avstyrks motionen.

16. Stöd till byggande av skogsvägar (D 6)

Propositionen

Från anslaget bekostas statsbidrag till byggande av skogsvägar enligt förordningen (1979:792) om statligt stöd till skogsbruket. Regeringen föreslår en sammanlagd bidragsram för skogsvägbyggnad om 60 milj. kr. Anslaget bör utgå med samma belopp.

Motionerna

I motionerna Jo302 (c) och Jo304 (c) föreslås en anslagshöjning med 20 resp. 25 milj. kr. Enligt motion Jo310 (fp) bör bidragsgivningen utvärderas från miljösynpunkt (yrkande 7). I motionerna Jo312 (m) yrkande 8 och Jo808 (mp) yrkande 4 yrkas avslag på regeringens förslag. I motion Jo321 (s) begärs ett tillkännagivande av innebörd att bidragsgivningen till skogsvägbyggnad kan bidra till exploatering av naturskogar som inte borde huggas. Enligt motion Jo873 (vpk) bör bidraget till skogsbilvägar ses över. Motionärerna anvisar som en möjlighet att bidraget slopas och ersätts av direktavdrag för vägstoden (yrkande 7).

Utskottet finner regeringens förslag väl avvägt. Riksdagen bör således bifalla detta och avslå motionerna Jo302, Jo304, Jo312 yrkande 8 och Jo808 yrkande 4.

Utskottet är heller icke berett biträda förslaget i motion Jo310 om utvärdering av bidragsgivningen m.m.

Utskottet avstyrker även motion Jo321 yrkande 2.

Även motion Jo873 yrkande 7 avstyrks.

17. Bidrag till trygghetsförsäkring för skogsbrukare (D 8)

Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkt D 8 (s. 43).

18. Fiskeristyrelsen (E 1)

Propositionen

Fiskeristyrelsen är central förvaltningsmyndighet för frågor om fiskerinäringen, fritidsfisket och fiskevården, i den mån sådana ärenden inte ankommer på någon annan myndighet. Styrelsen är chefsmyndighet för fiskenämnderna. Styrelsen skall bl.a. leda de statliga åtgärderna för att främja fiskerinäringen, fritidsfisket och fiskevården. Jordbruksministern förordar att anslaget till fiskeristyrelsen beräknas med utgångspunkt i fiskeristyrelsens tidigare redovisade huvudförslag för tre år med en total real minskning av utgifterna med 5 %. För nästa budgetår, som är det andra, innebär detta ett rationaliseringsavdrag på 2 %. Sammanlagt föreslås ett anslag på 43 472 000 kr.

Motionerna

Fiskeristyrelsen har i sin anslagsframställning bl.a. begärt medel för att påbörja etableringen av en filial i Karlskrona till styrelsens havsfiskelaboratorium. I motionerna Jo403 (c) yrkandena 1 och 2, Jo405 (fp) yrkande 8, Jo414 (c) yrkande 4 i berörd del yrkas på inrättande av ett särskilt Östersjölaboratorium i enlighet med fiskeristyrelsens äskanden samt en anslagshöjning med 1,4 milj. kr. (Jo414: 2 milj. kr.) Ett likartat yrkande framförs i motion A12 (c) yrkande 8. Enligt motion Jo424 (vpk) bör anslaget höjas med 3 milj. kr. I motionerna Jo403 yrkande 3 samt i motionerna Jo409 (m) och Jo423 (s) föreslås att det nya laboratoriet förläggs till Karlskrona. Enligt motion Jo413 (s) bör ett havsfiskelaboratorium lokaliseras till Simrishamn och utnyttja den forskningskompetens på det marina området som finns vid universitetet i Lund.

I motion Jo405 (fp) yrkande 9 yrkas att 300 000 kr. anslås utöver regeringens förslag till fiskarens yrkesutbildning. Enligt motion Jo414 yrkande 4 i återstående del bör riksdagen anslå 5 milj. kr. till projektering och drift av ett nytt undersökningsfartyg.

Med hänsyn till den tilltagande nedsmutsningen av havsmiljön och dess negativa inverkan på fisket har riksdagen vid flera tillfällen uttalat sig för att ökade resurser läggs ned på fiskeristyrelsens undersökningsverksamhet och fiskforskning. I samband med budgetbehandlingen 1989 anvisade riksdagen 5 milj. kr. utöver regeringens förslag till fiskforskning och undersökning av fisket i de kustnära vattnen (prop. 1988/89:100 bil. 11, JoU12, rskr. 156). Enligt vad utskottet erfarit kommer en del av dessa medel att användas till ett treårsprogram för undersökningar av fisket i Bottniska viken. I sitt av riksdagen godkända betänkande 1989/90:JoU2 upprepade utskottet vidare sitt tidigare ställningstagande, att regeringen särskilt bör prioritera de krav som ställs på ökad forskning och undersökningsverksamhet för att bättre klarlägga förutsättningarna för ett fortsatt aktivt fiske i Östersjön. Fiskeristyrelsen framhöll i sin anslagsframställning hösten 1989 att den anslagsminskning som pågått sedan slutet av 1970-talet har drabbat bl.a. styrelsens möjligheter att följa och bedöma fiskbeståndens förändringar. För att bryta denna utveckling begärde styrelsen medel för att bl.a. etablera en filial till havsfiskelaboratoriet. En filial i Karlskrona i kombination med ett där stationerat mindre undersökningsfartyg skulle enligt styrelsen väsentligen effektivisera undersökningsverksamheten i Östersjön och dess kustområde. Styrelsen har vid hearing hos utskottet framhållit att de föreslagna medlen skulle i första hand användas till avlöning av en fast tjänst medan övrig personal skulle anställas på uppdragsbasis.

Som framgår av motionsredovisningen har i ett antal motioner yrkats på inrättande av en filial i södra Östersjön till havsfiskelaboratoriet. Utskottet delar, med hänvisning till vad som anförts i det föregående om riksdagens tidigare ställningstaganden och fiskeristyrelsens motivering i anslagsframställningen, motionärernas mening att medel bör anvisas för att påbörja etableringen av ett laboratorium. Utskottet är däremot icke berett att tillstyrka de motionsyrkanden som begär anslagshöjningar för fiskarens yrkesutbildning resp. för projektering och drift av fartyg. Utskottet förordar således att riksdagen med anledning av motionerna Jo403 yrkandena 1 och 2, Jo405 yrkande 8, Jo414 yrkande 4 i motsvarande del, Jo424 yrkande 2 och A12 yrkande 8 anvisar ett belopp som med 1,4 milj. kr. överstiger regeringens förslag.

Utskottet finner vidare att riksdagen icke bör uttala sig om till vilken ort laboratoriefilialen bör lokaliseras. Motionerna Jo403 yrkande 3, Jo409, Jo413 och Jo423 avstyrks således.

Det anförda innebär att utskottet avstyrker motion Jo405 yrkande 9.

Frågan om forskningsfartyg aktualiseras i proposition 1989/90:90 om forskning. Utskottet torde få anledning att återkomma i samband med behandlingen av forskningspropositionen och avstyrker motion Jo414 yrkande 4 i återstående del med hänvisning härtill.

Propositionen

Regeringen föreslår ett anslag på 10,976 milj. kr.

Motionen

I motion Jo424 (vpk) yrkande 3 föreslås att anslaget höjs med 1 milj. kr. utöver regeringens förslag. Motionärerna erinrar om att en proposition aviserats till våren 1990 vilken berör fisket.

Utskottets överväganden

Utskottet har ingen erinran mot regeringens förslag. Riksdagen bör bifalla det och avslå motionen såvitt nu är i fråga.

20. Främjande av fiskerinäringen (E 3)

Propositionen

Anslaget används för bidrag till främjande av fiskerinäringen och för att betala kostnader för forskning, utvecklingsarbete och försöksverksamhet på fiskets område. Jordbruksministern föreslår att anslaget höjs med 34 000 kr. till 7,83 milj. kr.

Motionerna

I motionerna Jo402 (fp) och Jo405 (fp) yrkande 7 erinras om att anslaget höjdes i samband med 1989 års budgetbehandling. Enligt motionärerna krävs en betydande ökning av det ekonomiska stödet till fisketillsynen. Medel bör fördelas till sådan tillsyn inom ramen för anslaget. I motion Jo406 (m) yrkande 6 yrkas på ett tillkännagivande om bättre fiskeövervakning. Enligt motionärerna måste det olaga fiske som pågår av andra nationer i svensk fiskezon stävjas. Det kan endast ske genom effektivare övervakning, särskilt under våren när torskfisket pågår och när det gäller laxfisket speciellt öster om Gotland. Möjligheterna att under högsäsong hyra in lämpliga fartyg för övervakning borde undersökas. Det borde även vara möjligt att genom fiskenämndernas försorg bevara och utveckla fisketillsynen i sjöar, vattendrag och i skärgården, anför motionärerna.

Utskottets överväganden

Utskottet har ingen erinran mot regeringens förslag och tillstyrker således detta.

Utskottet erinrar med anledning av motionerna Jo402 och Jo405 om att riksdagen genom den höjning av anslaget som företogs våren 1989 avsåg att finansiera de ökade insatser för fiskforskning och undersökningar som utredningen om fiskforskning i Sverige föreslagit

(1988/89:JoU12 s.43). Utskottet är icke berett att förorda någon omprioritering av användningsområdet för dessa medel och avstyrker motionerna i berörd del.

Den civila övervakningen av det svenska territorialhavet och fiskezonen omhänders av kustbevakningen. Till sitt förfogande har kustbevakningen omkring 130 fartyg och mindre båtar, ett antal flygplan och fasta stationer till lands. En av kustbevakningens uppgifter är fiskeövervakningen. Kustbevakningen samarbetar med fiskeristyrelsen, disponerar över dess datasystem och kontrollerar främmande fiskefartygs aktiviteter inom den svenska fiskezonen. I samband med den uppgörelse som träffades år 1988 med Sovjetunionen om uppdelning av den s.k. vita zonen i Östersjön öster om Gotland anslag riksdagen medel för byggnad av ytterligare ett övervakningsfartyg som skulle stationeras på Gotland (jfr 1988/89:JoU2 s.10). Detta fartyg beräknas bli sjösatt i juni 1990. Enligt vad utskottet erfarit ger kustbevakningens ledning hög prioritet åt fiskeövervakningen, och man anser sig ha förhållandevis god kontroll över fisket i Östersjön. Med hänvisning till det anförda och med hänsyn till att kustbevakningen under innevarande år kommer att tillföras väsentligt ökade resurser när det nya fartyget tagits i bruk saknas enligt utskottets mening anledning att tillstyrka förslagen i motion Jo406 yrkande 6.

21. Isbrytarhjälp åt fiskarbefolkningen (E 4)

Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkt E 4 (s. 46).

22. Bidrag till fiskets rationalisering m.m. (E 5)

Propositionen

Från anslaget lämnas bidrag till investeringar i fiskeföretag, vid fångstbegränsning, vid skada på fiskeredskap samt till skrotningspremier för äldre fiskefartyg som tas ur fiskeflottan, m.m. Jordbruksministern anför att det tidigare utgående bidraget till fiskehamnar nu bör avvecklas helt. Enligt förslaget bör det sammanlagda rambeloppet för bidrag till fiskets rationalisering föras upp med oförändrat 8,5 milj. kr. För utbetalning under anslaget beräknas 9,4 milj. kr.

Motionerna

Enligt motion Jo406 (m) yrkande 7 hör upp till 0,5 milj. kr. av anslaget få tas i anspråk för frakttöd för de bifångster av foderfisk som erhålls vid sill/strömmingsfiske i Östersjön när foderfisken fraktas till fiskmjölsfabriken Ängsholmen på Orust per lastbil. I motion Jo414 (c) begärs att katastrofskydd införs för fiskenäringen vilket skulle möjliggöra ersättning för allvarliga ekonomiska förluster i samband med miljöföroreningar av haven (yrkande 1). Riksdagen bör anslå 5 milj. kr. för ändamålet, anför motionärerna (yrkande 2).

Utskottet erinrar om att sådant fraktstöd som omnämns i motion Jo406 utgått tidigare men att det indragits efter förslag av fiskeristyrelsen. Utskottet är icke berett att åter föreslå införande av fraktstödet och avstyrker motionen såvitt nu är i fråga (yrkande 7).

Förslag om katastrofskydd för fiskarbefolkningen har tidigare varit föremål för överväganden i riksdagen men avvisats. Utskottet är icke berett att med anledning av nu föreliggande motionsyrkanden förorda någon särskild åtgärd från riksdagens sida. Riksdagen bör alltså bifalla regeringens förslag vilket utskottet finner väl avvägt och avslå motion Jo414 i berörd del (yrkandena 1 och 2).

23. Lån till fiskerinäringen (E 6)

Propositionen

Från anslaget beviljas fiskerilån enligt förordningen (1985:439, ändrad 1989:214) om statligt stöd till yrkesfisket m.m. Regeringen föreslår att anslaget utgår med oförändrat 40 milj. kr.

Motionerna

I flera motioner yrkas på höjning av anslaget. Enligt motionerna Jo401 (c) och Jo414 (c) yrkande 3 bör anslaget höjas med 20 milj. kr., enligt motion Jo406 (m) yrkande 5 med 10 milj. kr. och enligt motion Jo424 (vpk) yrkande 4 med 15 milj. kr.

Utskottets överväganden

Utskottet har ingen erinran mot regeringens förslag i anslagsfrågan. Motionerna avstyrks således i berörda delar.

24. Täckande av förluster vid statlig kreditgaranti till fiske m.fl. anslag (E 7—E 9)

Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkterna E 7—E 9 (s. 48—49).

25. Bidrag till fiskevård m.m. (E 10)

Propositionen

Från anslaget lämnas bidrag bl.a. till fiskevård och till kostnader för bildande av fiskevårdsområden enligt förordningen (1985:440) om statsbidrag till fritidsfisket. I propositionen erinras om riksdagens beslut våren 1981 om åtgärder för att främja fritidsfisket m.m. (prop. 1980/81:153, JoU 29). Därvid antogs en ny lag om fiskevårdsområden. Vissa övergångsbestämmelser avseende tidigare rätt utsträcktes att gälla fram till 1990 års utgång. Jordbruksministern anför i propositionen att statsbidrag inte längre bör lämnas till kostnader för bildande av fiskevårdsområden. Dock bör de som ansökt om ombildning av fiskevårds-

förening till fiskevårdsområdesförening före den 1 september 1990 medges statsbidrag även om förrättningen inte är avslutad vid utgången av år 1990.

1989:90:JoU14

Motionerna

Enligt motion Jo405 (fp) yrkande 10 bör riksdagen anvisa 1 milj. kr. utöver regeringens förslag för att möjliggöra att arbetet med att bilda fiskevårdsområden intensifieras. I motion Jo406 (m) yrkande 3 föreslås ett tillkännagivande av innebörd att möjligheten till såväl bildande av fiskevårdsområden som till statsbidrag bör kvarstå. Enligt motion Jo414 (c) yrkande 5 bör riksdagen uttala att tiden för bildande av fiskevårdsområden bör förlängas. Enligt motion Jo424 (vpk) yrkande 5 bör riksdagen anvisa 5 milj. kr. utöver regeringens förslag.

I några motioner yrkas på åtgärder till stöd för projektet *Laxfond Vänern*. I motion Jo422 (c) yrkas att riksdagen anslår 6 milj. kr. till Laxfond Vänern för budgetåret 1990/91 (yrkande 1) samt gör ett tillkännagivande om uppbyggnad av en kapitalfond (yrkande 2). I trepartimotionen Jo416 (m, fp, c) begärs förslag till finansiering av projektet. Enligt motionerna Jo404 (fp) och Jo417 (s) bör staten stödja laxfonden och ställa en särskild förhandlare till förfogande. I motion Jo405 (fp) yrkande 6 begärs att regeringen föreslår lämpliga åtgärder för att stödja Laxfond Vänern.

Frågan om Gullspångslaxens bevarande omnämns i motion Jo405. I motion Jo410 (mp) yrkas att en planerad fiskvårdsanläggning för att rädda Gullspångslaxen får sina driftskostnader täckta så att den genetiska mångfalden kan bevaras.

Utskottets överväganden

Riksdagens beslut våren 1981 om olika åtgärder för att främja fritidsfisket m.m. innebar bl.a. att en ny lag (1981:533) om fiskevårdsområden antogs. Den nya lagen skulle göra det enklare och billigare att bilda fiskevårdsområden än vad som varit fallet enligt den tidigare gällande lagen (1960:130) om fiskevårdsområden.

I propositionen erinrade departementschefen om att det i landet då fanns närmare 2 000 frivilligt bildade fiskevårdsföreningar (som alltså icke bildats enligt 1960 års lag). Dessa sålde i stor utsträckning fiskeskort som avsåg samfällt fiske. I allmänhet bestod dock föreningarna inte av samtliga delägare i det samfälliga fisket, och deras fiskeskortsförsäljning var inte sakrättsligt giltig (jfr JB 7:9). Emellertid hade tidigare, i 24 § andra stycket fiskelagen (1950:596), funnits en särskild regel om sådana upplåtelser. När fiskevårdsföreningarna representerat en majoritet av delägarna i ett samfällt fiske hade de kunnat stödja sig på denna i sin fiskeskortsförsäljning. — Den särskilda regeln hade upphävts år 1973 i samband med införandet av lagen (1973:1150) om förvaltning av samfälligheter. Enligt en övergångsbestämmelse skulle regeln dock fortfarande gälla till dess ett fiskevårdsområde hade bildats eller en föreningsförvaltning enligt lagen om förvaltning av samfälligheter hade anordnats, dock längst till utgången av år 1983.

Genom 1981 års beslut antogs en ny övergångsbestämmelse. Regeln till stöd för de frivilligt bildade fiskevårdsföreningarnas rätt att sälja fiskekort oaktat de icke representerade samtliga delägare i ett samfällt fiske förlängdes att gälla längst till utgången av år 1990. Fristen för ombildning av sådana föreningar utgår således vid årsskiftet 1990-1991. — 1981 års beslut kommer till uttryck i lagen (1981:536) om ändring i lagen (1973:1156) om ändring i lagen (1950:596) om rätt till fiske.

Utskottet delar den mening som uttrycks i motion Jo406 att det är angeläget att fiskevårdsområdesbildandet fortsätter. Någon tidsgräns för bildande av sådana områden finns icke i lagen. Anledning saknas således för riksdagen att göra något uttalande om detta.

Utskottet är däremot icke berett att biträda de förslag som syftar till att förlänga fristen för de fiskevårdsföreningar som önskar bidrag för ombildning till fiskevårdsområdesföreningar enligt 1981 års lag. Enligt utskottets mening har dessa under de närmare tio år som gått sedan bidragsreglerna infördes haft tillräckligt rådrum för att vidta erforderliga åtgärder. Genom att sista datum för bidragsberättigad ansökan läggs fast redan nu ges dock möjlighet för intresserade föreningar att aktivera sig. Utskottet avstyrker således motionerna Jo406 yrkande 3 och Jo414 yrkande 5.

Utskottet är heller icke berett att tillstyrka de förslag som lagts fram om höjt anslag. De som uppfyller fordringarna för stöd enligt stödförordningen och ansöker om ombildning före tidsfristens utgång bör, som föreslås i propositionen, medges statsbidrag även om förrättningen inte är avslutad före utgången av år 1990. Med hänvisning till det anförda tillstyrker utskottet regeringens förslag och avstyrker således motionerna Jo405 yrkande 10 och Jo424 yrkande 5.

Laxfond för Vänern

Utskottet tar i detta sammanhang upp ett antal motioner med yrkanden om stöd till projektet Laxfond Vänern. Riksdagen har vid flera tidigare tillfällen behandlat motioner i samma ämne, senast hösten 1989 (1989/90:JoU2). Detta projekt som satts i gång på initiativ av berörda länsstyrelser syftar till att utveckla kraftiga laxstammar i Vänern vilka skall möjliggöra ett livligt sportfiske och även gynna yrkesfisket. Utskottet har uttalat sin tillfredsställelse över den samlade insats som görs för att åstadkomma bättre fångstmöjligheter. Därvid har hänvisats till att såväl centrala myndigheter som fiskeristyrelsen och Sveriges turistråd som även de olika länsorganen deltagit personellt och finansiellt i öppningsskedet. Som framhålls i de motioner som nu föreligger har en stiftelse Laxfond Vänern bildats under år 1989.

Enligt vad utskottet erfarit skulle en stödinsats av staten vara ägnad att ge stiftelsen kraft att driva laxfonden under ett inledande skede. Utskottet delar för sin del den mening som framförs i motion Jo405 att regeringen bör lägga fram förslag om lämpliga åtgärder för att stödja Laxfond Vänern. Vad utskottet anför med anledning av motionen i berörd del (yrkande 6) bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

I avbidan på ett sådant förslag är utskottet inte berett att i detta sammanhang förorda något finansiellt bistånd till laxfonden och avstyrker således motionerna Jo404, Jo416, Jo417 och Jo422.

Utskottet har tidigare i samband med diskussionen om Laxfond Vänern framhållit att fiskeristyrelsen har att meddela föreskrifter för laxfiskets vård och bedrivande och att styrelsen även har ansvar för erforderliga åtgärder för att bevara naturreproducerande fiskstammar. Det sagda gäller inte minst Gullspångslaxen och Gullspångsöringen som båda är i hög grad utrotningshotade.

Enligt vad utskottet erfarit skadades Gullspångsälvens botten allvarligt som lekplats för såväl lax som öring genom älvrensningar under åren 1970—1971. Stammarna har därefter decimerats så att numera, enligt fiskeristyrelsens beräkningar, endast något tiotal exemplar av vardera arten viltvandrar upp i älven för lek. I en förhandling med fiskeristyrelsen har Gullspångs kraftbolag nyligen åtagit sig att bekosta en renovering av lekbottarna, och styrelsen hyser nu viss förhoppning att kunna rädda de viltvandrande stammarna. I avtalet ingår även finansiering av en odlingsanläggning för Gullspångslax. Kommer en sådan anläggning väl till stånd föreligger knappast något behov av särskilda medel för att täcka driftskostnaderna. Med det anförda synes syftet med motion Jo410 tillgodosett. Motionen påkallar således ingen ytterligare riksdagens åtgärd.

26. Statens livsmedelsverk (F 1)

Propositionen

Statens livsmedelsverk är central förvaltningsmyndighet för livsmedelsfrågor. Till verkets förvaltningsområde hör även besiktningveterinärorganisationen. Jordbruksministern erinrar i propositionen om att riksdagen i maj 1989 fattade beslut om en ny förstärkt livsmedelskontroll. Livsmedelsverkets resurser har därför förstärkts fr.o.m. innevarande budgetår med halva det beslutade beloppet (fr.o.m. den 1 januari 1990). Fr.o.m. budgetåret 1990/91 tillförs verket hela den beslutade resursförstärkningen. Jordbruksministern anser emellertid att det på några områden finns anledning att ytterligare intensifiera arbetet.

Importkontrollen av kött behöver ökade samordnings- och utbildningsinsatser, kontakter och inspektioner i de exporterande länderna. För detta ändamål har i propositionen beräknats en ökning med 350 000 kr. Livsmedelsverkets resurser för handläggning och samordning av ärenden rörande beredskapsplaneringeBn inom verkets ansvarsområde är mycket begränsade. Framför allt riskerar beredskapen på dricksvattenområdet att bli eftersatt. Därför föreslås en resursförstärkning med 300 000 kr. för en handläggartjänst. Sammanlagt har således beräknats 720 000 kr. för handläggning av beredskapsärenden. Riksdagen har år 1989 fattat beslut om att livsmedel inte får behandlas med joniserande strålning samt att bestrålade livsmedel inte får föras in eller saluhållas i landet. Framtagning av metoder för att kontrollera

om ett livsmedel har bestrålats är därför viktig. Jordbruksministern föreslår en tilldelning på 1,5 milj. kr. till livsmedelsverket under tre år för detta ändamål, varav 500 000 kr. för budgetåret 1990/91.

Vidare har under anslaget beräknats medel för ett kost- och hälsoprojekt under två år. Sambandet mellan kosten och folkhälsan är en viktig del av en samlad livsmedelspolitik. Regeringen inrättade år 1988 en folkhälsogrupp. Denna har en bred sammansättning och har bl.a. till uppgift att konkret verka för en bättre folkhälsa. Gruppen har nyligen lämnat förslag till åtgärder som rör kosten. Vissa av förslagen bör följas upp inom det särskilda projekt som nyss nämnts. Jordbruksministern föreslår här att livsmedelsverket tilldelas 7 milj. kr., varav 3,5 milj. kr. för budgetåret 1990/91. Sammanlagt föreslår regeringen ett anslag på 84,335 milj. kr.

Motionerna

Enligt motion Jo270 (vpk) bör ytterligare medel anslås för att skärpa kontrollen av importerade livsmedel. Motionärerna yrkar med hänvisning härtill en höjning av anslaget med 1,75 milj. kr. till arbete med förbättrad importkontroll i länder Sverige importerar från (yrkande 12) samt med 0,5 milj. kr. till arbete med skärpta importregler när det gäller andra kvalitetsaspekter än bestrålning av livsmedel. I motionen yrkas även en höjning av anslaget med 1,5 milj. kr. till arbetet med folkhälsokampanj (yrkande 15). Enligt motion Jo523 (c) bör riksdagen avslå regeringens förslag om delanslag på 3,5 milj. kr. till livsmedelsverket för arbetet med en folkhälsokampanj. I stället bör 3,5 milj. kr. anvisas till hushållningssällskapens hemkonsulentverksamhet för kost- och hälsouppllysning enligt förslag av en expertgrupp.

Utskottets överväganden

Utskottet finner regeringens förslag väl avvägt. Enligt utskottets mening har det i motion Jo270 icke förebragts tillräckliga skäl för att höja anslagen för importkontrollen m.m. enligt yrkandena 12 och 13. Utskottet finner heller icke anledning att frångå regeringens förslag om medel till en folkhälsokampanj. Yrkande 15 i motionen avstyrks även.

Arbetet med en folkhälsokampanj bör enligt utskottets mening ledas av livsmedelsverket vilket självfallet inte hindrar att även hushållningssällskapen kan delta i kampanjen. Utskottet avstyrker således motion Jo523.

Riksdagen bör således besluta i enlighet med regeringens förslag.

27. Täckande av vissa kostnader för köttbesiktning m.m., m.fl. anslag (F 2—F 14, H 1—H 2)

Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkterna F 2—F 14, H 1—H 2) (s. 53—67).

Utskottet hemställer

Jordbruksdepartementet m.m.

1. att riksdagen till *Jordbruksdepartementet* för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 23 335 000 kr.,
2. att riksdagen till *Lantbruksråd* för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 5 226 000 kr.,
3. att riksdagen till *Utredningar m.m.* för budgetåret 1990/91 anvisar ett reservationsanslag på 10 349 000 kr.,

Jordbrukets rationalisering m.m.

4. beträffande *rådgivning i alternativ odling*
att riksdagen avslår motionerna 1989/90:Jo267 yrkande 8 i motsvarande del och 1989/90:Jo270 yrkande 8 i motsvarande del,
res. 1 (vpk)
5. beträffande *marknadsföring av alternativodlade produkter*
att riksdagen avslår motionerna 1989/90:Jo267 yrkande 9 i motsvarande del och 1989/90:Jo270 yrkande 8 i motsvarande del,
res. 2 (vpk, mp)
6. beträffande *organisationsstöd till alternativ odling*
att riksdagen avslår motionerna 1989/90:Jo267 yrkande 10 i motsvarande del och 1989/90:Jo270 yrkande 8 i motsvarande del,
res. 2 (vpk, mp)
7. beträffande *arbete med utrotningshotade arter*
att riksdagen avslår motion 1989/90:Jo808 yrkande 1 i motsvarande del,
res. 3 (mp)
8. beträffande *anslag till lantbruksstyrelsen*
att riksdagen med bifall till regeringens förslag och med avslag på motionerna 1989/90:Jo267 yrkandena 8, 9 och 10, 1989/90:Jo270 yrkande 8 och 1989/90:Jo808 yrkande 1, samtliga i återstående del, till *Lantbruksstyrelsen* för budgetåret 1990/91 anvisar ett ramanslag på 83 184 000 kr.,
res. 4 (vpk) - villk. 1 och 2
res. 5 (mp) - villk. 2 och 3
9. att riksdagen godkänner vad i propositionen anförts beträffande avgifter för importtillstånd enligt veterinär införselkungörelse,
10. beträffande *anslag till djurmiljöförbättrande åtgärder*
att riksdagen avslår motion 1989/90:Jo270 yrkande 17,
res. 6 (vpk)
11. beträffande *omdisponering av NOLA-anslaget*
att riksdagen avslår motion 1989/90:Jo270 yrkande 22,
12. beträffande *anslag till lantbruksnämnderna*
att riksdagen med bifall till regeringens förslag och med avslag

på motionerna 1989/90:Jo274 yrkande 10 och 1989/90:Jo808 yrkande 2 till *Lantbruksnämnderna* för budgetåret 1990/91 anvisar ett ramanslag på 262 092 000 kr.,

res. 7 (m)

res. 8 (mp)

13. att riksdagen godkänner vad i propositionen anförts beträffande täckande av administrationskostnaderna för arbetet med jordfonden,

14. beträffande *bidragsram för jordbrukets rationalisering* . att riksdagen medger att under budgetåret 1990/91 statsbidrag beviljas till jordbrukets rationalisering med sammanlagt högst 30 000 000 kr.,

15. beträffande *anslag till jordbrukets rationalisering* att riksdagen med bifall till regeringens förslag och med avslag på motion 1989/90:Jo274 yrkande 15 till *Bidrag till jordbrukets rationalisering, m.m.* för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 40 000 000 kr.,

res. 9 (m)

16. att riksdagen till *Markförvärv för jordbrukets rationalisering* för budgetåret 1990/91 anvisar ett reservationsanslag på 1 000 kr.,

17. beträffande *minskning av jordfondens markinnehav* att riksdagen avslår motion 1989/90:Jo274 yrkande 9,

res. 10 (m)

18. att riksdagen till *Täckande av förluster på grund av statlig kreditgaranti* för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 15 000 000 kr.,

19. beträffande *bidragsram för trädgårdsnäringens rationalisering, m.m.*

att riksdagen med bifall till regeringens förslag och med avslag på motion 1989/90:Jo224 yrkande 6 i motsvarande del medger att under budgetåret 1990/91 statsbidrag beviljas till trädgårdsnäringens rationalisering, m.m. med sammanlagt högst 7 900 000 kr.,

res. 11 (c)

20. beträffande *anslag till trädgårdsnäringens rationalisering, m.m.*

att riksdagen med bifall till regeringens förslag och med avslag på motionerna 1989/90:Jo224 yrkande 6 i återstående del och 1989/90:Jo270 yrkande 10 till *Bidrag till trädgårdsnäringens rationalisering, m.m.* för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 13 000 000 kr.,

res. 11 (c)

21. beträffande *redovisning av åtgärder och medelsbehov m.m.* att riksdagen med anledning av motion 1989/90:Jo274 yrkande 16 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anför,

22. att riksdagen till *Stöd till innehavare av fjällägenheter m.m.* för budgetåret 1990/91 anvisar ett reservationsanslag på 1 700 000 kr.,

23. beträffande *främjande av rennäringen*

att riksdagen med anledning av regeringens förslag och motion 1989/90:Jo234 yrkande 1 och med bifall till motionerna 1989/90:Jo232 yrkande 1 och 1989/90:Jo254 yrkande 1 till *Främjande av rennäringen* för budgetåret 1990/91 anvisar ett reservationsanslag på 9 593 000 kr.,

24. beträffande *Prisstöd till rennäringen*

att riksdagen med bifall till regeringens förslag och med avslag på motion 1989/90:Jo234 yrkande 3 till *Prisstöd till rennäringen* för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 19 033 000 kr.,

25. beträffande *överläggningar om pristödet m.m.*

att riksdagen med anledning av motionerna 1989/90:Jo232 yrkandena 2 och 3, 1989/90:Jo234 yrkande 2 och 1989/90:Jo254 yrkande 2 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört.

26. beträffande *en samlad same- och rennäringproposition*

att riksdagen avslår motion 1989/90:Jo254 yrkande 3,

27. att riksdagen till *Ersättningar på grund av radioaktivt nedfall* för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 1 000 kr.,

Jordbruksprisreglering

28. att riksdagen till *Statens jordbruksnämnd* för budgetåret 1990/91 anvisar ett ramanslag på 32 974 000 kr.,

29. att riksdagen till *Lantbruksekonomiska samarbetsnämnden* för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 3 200 000 kr.,

30. att riksdagen till *Statistik på jordbrukets område* för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 1 000 kr.,

Skogsvård

31. att riksdagen medger att skogsstyrelsen under budgetåret 1990/91 får disponera en rörlig kredit av 65 000 000 kr. i riksgäldskontoret,

32. att riksdagen till *Skogsvårdsorganisationen* för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 1 000 kr.,

33. beträffande *Skogsvårdsorganisationen: Myndighetsuppgifter* att riksdagen med bifall till regeringens förslag och med avslag på motion 1989/90:Jo319 till *Skogsvårdsorganisationen: Myndighetsuppgifter* för budgetåret 1990/91 anvisar ett ramanslag på 262 172 000 kr.,

34. beträffande *tillkännagivande om vitaliseringskalkning* att riksdagen avslår motion 1989/90:Jo315 yrkande 2,
res. 12 (c)

35. beträffande *skogskalkning i Hallands län* att riksdagen avslår motion 1989/90:Jo316 yrkande 2,

36. beträffande *skogskalkning i Blekinge län* att riksdagen avslår motion 1989/90:Jo719 yrkandena 1 och 2,

37. att riksdagen till *Skogsvårdsorganisationen: Frö- och plantverksamhet* för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 1 000 kr.,

38. beträffande *Skogsvårdsorganisationen: Investeringar* att riksdagen med bifall till regeringens förslag och med avslag på motion 1989/90:Jo312 yrkande 6 till *Skogsvårdsorganisationen: Investeringar* för budgetåret 1990/91 anvisar ett reservationsanslag på 23 760 000 kr.,

res. 13 (m)

39. beträffande *bidrag till Skogsodling efter avveckling av lågproducerande bestånd*

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört med anledning av motionerna 1989/90:Jo310 yrkande 4, 1989/90:Jo312 yrkande 7 i motsvarande del, 1989/90:Jo313 yrkande 4 i motsvarande del, 1989/90:Jo315 yrkande 7 i motsvarande del, 1989/90:Jo320 i motsvarande del, 1989/90:Jo321 yrkande 1 i motsvarande del, 1989/90:Jo808 yrkande 3 i motsvarande del och 1989/90:Jo873 yrkande 9 i motsvarande del samt avslår motion 1989/90:Jo313 yrkande 1,

res. 14 (mp)

40. beträffande *Bidrag till skogsvård*

att riksdagen med bifall till regeringens förslag och med avslag på motionerna 1989/90:Jo310 yrkandena 5 och 6, 1989/90:Jo312 yrkande 7 i återstående del, 1989/90:Jo313 yrkande 4 i återstående del, 1989/90:Jo315 yrkande 7 i återstående del och yrkande 8, 1989/90:Jo320 i återstående del, 1989/90:Jo321 yrkande 1 i återstående del, 1989/90:Jo808 yrkande 3 i återstående del samt 1989/90:Jo873 yrkande 9 i återstående del medger att under budgetåret 1990/91 statsbidrag beviljas med sammanlagt högst 236 200 000 kr. till skogsvård m.m.,

res. 15 (m)

res. 16 (c)

res. 17 (mp) - villk. 14

41. att riksdagen till *Bidrag till skogsvård m.m.* för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 239 500 000 kr.,

42. beträffande *insatser i skogsbruket i Jämtlands län* att riksdagen avslår motion 1989/90:Jo308,

43. beträffande *ändamål som strider mot starka naturvårdsintressen*

att riksdagen avslår motion 1989/90:Jo310 yrkande 3,

44. beträffande *upphävande av 5 § 3 skogsvårdslagen* att riksdagen avslår motionerna 1989/90:Jo311 yrkande 5 och 1989/90:Jo873 yrkande 8,

res. 18 (mp)

45. beträffande *satsning på ädellövskog* att riksdagen avslår motion 1989/90:Jo313 yrkandena 2 och 3,

46. beträffande *ädellövskogspantering* att riksdagen avslår motion 1989/90:Jo309,

47. beträffande *bidragsreglerna för ädellövskogspantering* att riksdagen avslår motion 1989/90:Jo305,

48. beträffande *stöd till byggande av skogsvägar*
att riksdagen med bifall till regeringens förslag och med avslag på motionerna 1989/90:Jo302, 1989/90:Jo304 yrkande 1, 1989/90:Jo312 yrkande 8 och 1989/90:Jo808 yrkande 4 medger att under budgetåret 1990/91 statsbidrag beviljas med sammanlagt högst 60 000 000 kr. till byggande av skogsvägar,
res. 19 (m, mp)

49. beträffande *anslaget till skogsvägbyggnad*
att riksdagen med bifall till regeringens förslag och med avslag på motion 1989/90:Jo304 yrkande 2 till *Stöd till byggande av skogsvägar* för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 60 000 000 kr.,

50. beträffande *utvärdering av bidragsgivningen*
att riksdagen avslår motion 1989/90:Jo310 yrkande 7,
res. 20 (fp)

51. beträffande *exploatering av naturskogar*
att riksdagen avslår motion 1989/90:Jo321 yrkande 2,

52. beträffande *översyn av bidraget*
att riksdagen avslår motion 1989/90:Jo873 yrkande 7,
res. 21 (vpk)

53. att riksdagen till *Bidrag till trygghetsförsäkring för skogsbrukare* för budgetåret 1990/91 anvisar ett reservationsanslag på 20 000 000 kr.,

Fiske

54. beträffande *utbildning av fiskare*
att riksdagen avslår motion 1989/90:Jo405 yrkande 9 i motsvarande del,
res. 22 (fp)

55. beträffande *undersökningsfartyg*
att riksdagen avslår motion 1989/90:Jo414 yrkande 4 i motsvarande del,
res. 23 (c)

56. beträffande *fiskeristyrelsen*
att riksdagen med anledning av regeringens förslag samt med anledning av motionerna 1989/90:Jo403 yrkandena 1 och 2, 1989/90:Jo405 yrkande 8, 1989/90:Jo414 yrkande 4 i motsvarande del, 1989/90:Jo424 yrkande 2 och 1989/90:A12 yrkande 8 samt med avslag på motionerna 1989/90:Jo405 yrkande 9 i återstående del och 1989/90:Jo414 yrkande 4 i återstående del till *Fiskeristyrelsen* för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 44 872 000 kr.,

res. 24 (fp) - villk. 22
res. 25 (c) - villk. 23

57. beträffande *lokaliseringen av en laboratoriefilial*
att riksdagen avslår motionerna 1989/90:Jo403 yrkande 3, 1989/90:Jo409, 1989/90:Jo413 och 1989/90:Jo423,

58. beträffande *fiskenämnderna*

att riksdagen med bifall till regeringens förslag och med avslag på motion 1989/90:Jo424 yrkande 3 till *Fiskenämnderna* för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 10 976 000 kr.,
res. 26 (vpk)

59. att riksdagen till *Främjande av fiskerinäringen* för budgetåret 1990/91 anvisar ett reservationsanslag på 7 830 000 kr.,

60. beträffande *fisketillsyn*

att riksdagen avslår motionerna 1989/90:Jo402 och 1989/90:Jo405 yrkande 7,

61. beträffande *fiskeövervakning*

att riksdagen avslår motion 1989/90:Jo406 yrkande 6,
res. 27 (m)

62. att riksdagen till *Isbrytarhjälp åt fiskarbefolkningen* för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 1 000 kr.,

63. beträffande *frakstöd*

att riksdagen avslår motion 1989/90:Jo406 yrkande 7,
res. 28 (m, c)

64. att riksdagen medger att under budgetåret 1990/91 statsbidrag beviljas till fiskets rationalisering med sammanlagt högst 8 500 000 kr.,

65. beträffande *bidrag till fiskets rationalisering*

att riksdagen med bifall till regeringens förslag och med avslag på motion 1989/90:Jo414 yrkandena 1 och 2 till *Bidrag till fiskets rationalisering m.m.* för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 9 400 000 kr.,

res. 29 (c, vpk, mp)

66. beträffande *fiskerilån*

att riksdagen med bifall till regeringens förslag och med avslag på motionerna 1989/90:Jo401, 1989/90:Jo406 yrkande 5, 1989/90:Jo414 yrkande 3 och 1989/90:Jo424 yrkande 4 till *Lån till fiskerinäringen* för budgetåret 1990/91 anvisar ett reservationsanslag på 40 000 000 kr.,

res. 30 (m)

res. 31 (c)

res. 32 (vpk)

67. att riksdagen till *Täckande av förluster vid statlig kreditgaranti till fiske* för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 1 000 kr.,

68. att riksdagen till *Prisreglerande åtgärder på fiskets område* för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 1 000 kr.,

69. att riksdagen till *Ersättning för intrång i enskild fiskerätt m.m.* för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 1 000 000 kr.,

70. beträffande *medgivande av statsbidrag*

att riksdagen avslår motionerna 1989/90:Jo406 yrkande 3 och 1989/90:Jo414 yrkande 5,

res. 33 (m, fp, c)

71. beträffande *bidrag till fiskevård*

att riksdagen med bifall till regeringens förslag och med avslag på motionerna 1989/90:Jo405 yrkande 10 och 1989/90:Jo424 yrkande 5 till *Bidrag till fiskevård m.m.* för budgetåret 1990/91 anvisar ett reservationsanslag på 5 324 000 kr.,

res. 34 (fp)

res. 35 (vpk, mp)

72. beträffande *åtgärder för att stödja Laxfond Vänern*

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört med anledning av motion 1989/90:Jo405 yrkande 6 samt avslår motionerna 1989/90:Jo404, 1989/90:Jo416, 1989/90:Jo417 och 1989/90:Jo422,

73. beträffande *Gullspångslax*

att riksdagen avslår motion 1989/90:Jo410,

Livsmedelskontroll m.m.74. beträffande *statens livsmedelsverk*

att riksdagen med bifall till regeringens förslag och med avslag på motionerna 1989/90:Jo270 yrkandena 12, 13 och 15 samt 1989/90:Jo523 till *Statens livsmedelsverk* för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 84 335 000 kr.,

res. 36 (c)

res. 37 (vpk)

75. att riksdagen till *Täckande av vissa kostnader för köttbesiktning m.m.* för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 1 000 kr.,

76. att riksdagen till *Statens veterinärmedicinska anstalt: Uppdragsverksamhet* för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 1 000 kr.,

77. att riksdagen till *Bidrag till statens veterinärmedicinska anstalt* för budgetåret 1990/91 anvisar ett reservationsanslag på 57 751 000 kr.,

78. att riksdagen till *Statens utsädeskontroll: Uppdragsverksamhet* för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 1 000 kr.,

79. att riksdagen till *Bidrag till statens utsädeskontroll* för budgetåret 1990/91 anvisar ett reservationsanslag på 2 540 000 kr.,

80. att riksdagen till *Bekämpande av växtsjukdomar och smittsamma husdjursjukdomar* för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 7 250 000 kr.,

81. att riksdagen till *Lantbrukskemisk laboratorieverksamhet* för budgetåret 1990/91 anvisar ett reservationsanslag på 7 484 000 kr.,

82. att riksdagen till *Statens maskinprovningar: Uppdragsverksamhet* för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 1 000 kr.,

83. att riksdagen till *Bidrag till statens maskinprovningar* för budgetåret 1990/91 anvisar ett reservationsanslag på 6 567 000 kr.,

84. att riksdagen till *Statens växtsortnämnd* för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 422 000 kr.,

85. att riksdagen till *Lantbruksstyrelsen, djurens hälso- och sjukvård: Uppdragsverksamhet* för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 1 000 kr.,

86. att riksdagen till *Bidrag till djurens hälso- och sjukvård* för budgetåret 1990/91 anvisar ett reservationsanslag på 6 493 000 kr.,

87. att riksdagen till *Bidrag till avlägset boende djurägare för veterinärvård* för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 2 132 000 kr.,

Diverse

88. att riksdagen till *Bidrag till vissa internationella organisationer m.m.* för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 31 616 000 kr.,

89. att riksdagen till *Ersättningar för viltskador m.m.* för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 12 320 000 kr.

Stockholm den 15 mars 1990

På jordbruksutskottets vägnar

Hans Gustafsson

Närvarande: Hans Gustafsson (s), Håkan Strömberg (s), Sven Eric Lorentzon (m), Grethe Lundblad (s), Lars Ernestam (fp), Martin Segerstedt (s), Jens Eriksson (m), Jan Fransson (s), Bengt Rosén (fp), Lennart Brunander (c), Annika Åhnberg (vpk), Åsa Domeij (mp), Inge Carlsson (s), Kaj Larsson (s), Carl G Nilsson (m), Sverre Palm (s) och Sven-Olof Petersson (c).

Reservationer

1. Rådgivning i alternativ odling (mom. 4)

Annika Åhnberg (vpk) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 14 börjar med "Med hänvisning" och slutar med "motsvarande del" bort ha följande lydelse:

Utskottet delar den uppfattning som framförs i båda vpk-motionerna att resurserna för rådgivning i alternativ odling är otillräckliga. Behovet av sådan rådgivning är särskilt stort på grund av den snabba ökningen av alternativodlingen som nu pågår. I enlighet med förslaget i motion Jo267 yrkande 8 bör lantbruksstyrelsen tillföras ytterligare 1 milj. kr.

för att inrätta tre tjänster för rådgivning i alternativ odling. Härigenom tillgodoses till viss del även vpk:s partimotion Jo270 yrkande 8 i motsvarande del.

dels att utskottets hemställan under 4 bort ha följande lydelse:

4. beträffande *rådgivning i alternativ odling*

att riksdagen med anledning av motionerna 1989/90:Jo267 yrkande 8 i motsvarande del och 1989/90:Jo270 yrkande 8 i motsvarande del som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

2. Marknadsföring av alternativodlade produkter m.m. (mom. 5 och 6)

Annika Åhnberg (vpk) och Åsa Domeij (mp) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 14 börjar med "Med samma" och slutar med "återstående del" bort ha följande lydelse:

I likhet med vad som anförs i motionerna Jo267 och Jo270 anser utskottet att samhället måste bidra med insatser för ökad marknadsföring av alternativodlade produkter. Vidare behöver de ideella organisationerna i den snabba omställningsprocess som nu pågår ett statligt stöd för att t.ex. kunna anställa någon föreningsfunktionär. Utskottet tillstyrker således yrkandena 9 och 10 i motion Jo267 att lantbruksstyrelsen tilldelas ytterligare 2 milj. kr. för ökad marknadsföring via alternativodlarnas organisationer samt 2 milj. kr. att fördela till odlarnas organisationer. Härigenom tillgodoses i viss utsträckning även motion Jo270 yrkande 8 i motsvarande del.

dels att utskottets hemställan under 5 och 6 bort ha följande lydelse:

5. beträffande *marknadsföring av alternativodlade produkter*

att riksdagen med anledning av motionerna 1989/90:Jo267 yrkande 9 i motsvarande del och 1989/90:Jo270 yrkande 8 i motsvarande del som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

6. beträffande *organisationsstöd till alternativ odling*

att riksdagen med anledning av motionerna 1989/90:Jo267 yrkande 10 i motsvarande del och 1989/90:Jo270 yrkande 8 i motsvarande del som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

3. Arbete med utrotningshotade arter (mom. 7)

Åsa Domeij (mp) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 14 börjar med "Utskottet utgår" och slutar med "yrkande 1" bort ha följande lydelse:

Utskottet delar uppfattningen i mp-motionen Jo808 att en ny tjänst bör tillsättas vid lantbruksstyrelsen för arbete med hotade arter. Det gäller t.ex. att se till att Washingtonkonventionen, som gäller handel

med utrotningshotade arter, efterlevs och att arbetet för bevarandet av lantraserna fullföljs. Lantbruksstyrelsens anslag bör för detta ändamål höjas med 300 000 kr.

dels att utskottets hemställan under 7 bort ha följande lydelse:

7. beträffande *arbete med utrotningshotade arter*

att riksdagen med anledning av motion 1989/90:Jo808 yrkande 1 i motsvarande del som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

4. Anslag till lantbruksstyrelsen (mom. 8)

Under förutsättning av bifall till reservationerna 1 och 2

Annika Åhnberg (vpk) anser att utskottets hemställan under 8 bort ha följande lydelse:

8. beträffande *anslag till lantbruksstyrelsen*

att riksdagen med anledning av regeringens förslag och motionerna 1989/90:Jo267 yrkandena 8, 9 och 10 och 1989/90:Jo270 yrkande 8 samt med avslag på motion 1989/90:Jo808 yrkande 1, samtliga i återstående del, till *Lantbruksstyrelsen* för budgetåret 1990/91 anvisar ett ramanslag på 88 184 000 kr.,

5. Anslag till lantbruksstyrelsen (mom. 8)

Under förutsättning av bifall till reservationerna 2 och 3

Åsa Domeij (mp) anser att utskottets hemställan under 8 bort ha följande lydelse:

8. beträffande *anslag till lantbruksstyrelsen*

att riksdagen med anledning av regeringens förslag och motionerna 1989/90:Jo267 yrkandena 9 och 10, 1989/90:Jo270 yrkande 8 och 1989/90:Jo808 yrkande 1 och med avslag på motion 1989/90:Jo267 yrkande 8, samtliga i återstående del, till *Lantbruksstyrelsen* för budgetåret 1990/91 anvisar ett ramanslag på 87 484 000 kr.,

6. Anslag till djurmiljöförbättrande åtgärder (mom. 10)

Annika Åhnberg (vpk) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 14 börjar med "I avbidan" och slutar med "s. 359" bort ha följande lydelse:

Riksdagen beslutade år 1988 om en ny djurskyddslag. Enligt den nya lagen skall animalieproduktionen förändras till att bli mer anpassad till djurens naturliga behov. Lösdrift, betesdrift och utgång skall främjas. Dessa förändringar ställer stora krav på kontroll, rådgivning och information särskilt under de första åren som lagen gäller. Det behövs också ett utökat forsknings- och utvecklingsarbete för att få fram ny teknik och nya metoder, som är bättre anpassade till djurens behov. Risken är stor att animalieproduktionen kommer att upphöra

på företag där anpassningen till den nya lagen kräver stora förändringar. Risken är särskilt stor i de bygder där lönsamheten är låg och nyetablering sällsynt. I skogs- och mellanbygder är det av största vikt att jordbruket lever kvar och utvecklas. Ett statsbidrag kan dels möjliggöra anpassningen ekonomiskt, dels påskynda den. Statsbidraget bör utgå i samband med ombyggnad till åtgärder som väsentligt förbättrar djurmiljön. Utskottet tillstyrker således yrkande 17 i motion Jo270 om ett anslag på 60 milj. kr. för detta ändamål.

dels att utskottets hemställan under 10 bort ha följande lydelse:

10. beträffande *anslag till djurmiljöförbättrande åtgärder*
att riksdagen med anledning av motion 1989/90:Jo270 yrkande
17 till *Djurmiljöförbättrande åtgärder* för budgetåret 1990/91
anvisar ett reservationsanslag på 60 000 000 kr.,

7. Anslag till lantbruksnämnderna (mom. 12)

Sven Eric Lorentzon, Jens Eriksson och Carl G Nilsson (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 15 börjar med "I punkt" och slutar med "till lantbruksnämnderna" bort ha följande lydelse:

Som anförs i motion Jo274 är lantbruksnämndernas innehav av fastigheter betydande. I den s.k. jordfonden ligger i dag fastigheter till ett betydande värde. I innehavet ingår en stor del skogsmark som drivs i egen regi. Med hänsyn till den liberaliserade jordförvärvslagstiftningen bör den del av innehavet som inte är nödvändig från strukturomvandlingssynpunkt avvecklas. Genom detta kan ett belopp om 65 milj. kr. tillföras statskassan, och anslaget till lantbruksnämnderna kan minskas med motsvarande belopp.

dels att utskottets hemställan under 12 bort ha följande lydelse:

12. beträffande *anslag till lantbruksnämnderna*
att riksdagen med anledning av regeringens förslag, med bifall
till motion 1989/90:Jo274 yrkande 10 och med avslag på motion
1989/90:Jo808 yrkande 2 till *Lantbruksnämnderna* för budgetåret
1990/91 anvisar ett ramanslag på 197 092 000 kr.,

8. Anslag till lantbruksnämnderna (mom. 12)

Åsa Domeij (mp) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 15 börjar med "I enlighet" och slutar med "yrkande 2" bort ha följande lydelse:

Rådgivningen i ekologiskt lantbruk är starkt eftersatt samtidigt som efterfrågan på ekologiskt odlade produkter är stor bland konsumenterna. På grund av omställningsstödet har den ekologiskt odlade arealen ökat kraftigt. Detta ökar ytterligare behovet av rådgivning, som är störst i omlägningsfasen. För att kraftigt kunna utöka antalet rådgivningstjänster föreslår utskottet att anslaget till lantbruksnämnderna räknas upp med 4 milj. kr. i enlighet med motion Jo808 yrkande 2.

dels att utskottets hemställan under 12 bort ha följande lydelse:

1989/90:JoU14

12. beträffande *anslag till lantbruksnämnderna*

att riksdagen med anledning av regeringens förslag och motion 1989/90:Jo808 yrkande 2 och med avslag på motion 1989/90:Jo274 yrkande 10 till *Lantbruksnämnderna* för budgetåret 1990/91 anvisar ett ramanslag på 266 092 000 kr.,

9. Anslag till jordbrukets rationalisering (mom. 15)

Sven Eric Lorentzon, Jens Eriksson och Carl G Nilsson (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 16, punkt 4, börjar med "Med hänvisning" och slutar med "förslag tillstyrks" bort ha följande lydelse:

Utskottet delar motionärernas uppfattning att det är principiellt felaktigt att staten bidrar till jordbrukets rationalisering. Bättre resultat kan uppnås på en fri marknad utan statliga bidrag. Bidraget bör på sikt upphöra. För nästa budgetår bör anslaget minska med 20 milj. kr. Det får förutsättas att motsvarande minskning görs av bidragsramen.

dels att utskottets hemställan under 15 bort ha följande lydelse:

15. beträffande *anslag till jordbrukets rationalisering*

att riksdagen med anledning av regeringens förslag och med bifall till motion 1989/90:Jo274 yrkande 15 till *Bidrag till jordbrukets rationalisering, m.m.* för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 20 000 000 kr.,

10. Minskning av jordfondens markinnehav (mom. 17)

Sven Eric Lorentzon, Jens Eriksson och Carl G Nilsson (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 16, punkt 5, börjar med "Med hänvisning" och slutar med "förslag tillstyrks" bort ha följande lydelse:

Som utskottet anfört ovan (res. 7) finns det starka skäl för en minskning av jordfondens fastighetsinnehav. Riksdagen bör i enlighet med motion Jo274 yrkande 9 göra ett uttalande att markinnehavet bör minskas.

dels att utskottets hemställan under 17 bort ha följande lydelse:

17. beträffande *minskning av jordfondens markinnehav*

att riksdagen med anledning av motion 1989/90:Jo274 yrkande 9 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

11. Bidragsram för trädgårdsnäringens rationalisering m.m. (mom. 19 och 20)

1989/90:JoU14

Lennart Brunander och Sven-Olof Petersson (båda c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 17 börjar med "Vad beträffar" och slutar med "trädgårdsnäringens främjande" bort ha följande lydelse:

Som anförs i motion Jo224 och i lantbruksstyrelsens anslagsframställning är efterfrågan på bidrag till trädgårdsnäringens främjande mycket stor. Bidragets storlek har varit oförändrad sedan 1982/83. Den kraftiga höjning som föreslogs redan år 1982 av trädgårdsnäringsutredningen har ej genomförts. Utskottet delar motionärernas uppfattning att den nu föreslagna höjningen med 300 000 kr. är helt otillräcklig. Bl.a. bör framhållas att det informationsarbete som görs för den svenska trädgårdsodlingen är av stor betydelse. Utskottet föreslår i enlighet med motion Jo224 yrkande 6 i motsvarande del att bidragsramen för trädgårdsnäringens främjande höjs till 2 milj. kr. I enlighet med utskottets ovan redovisade ställningstagande får den föreslagna bidragsramen för stöd till fruktodlingen tills vidare accepteras. Det anförda innebär att den gemensamma bidragsramen under anslaget B 6 höjs med 800 000 kr. till 8,7 milj. kr. Anslaget för utbetalningar bör höjas med motsvarande belopp.

dels att utskottets hemställan under 19 och 20 bort ha följande lydelse:

19. beträffande *bidragsram för trädgårdsnäringens rationalisering, m.m.*

att riksdagen med anledning av regeringens förslag och motion 1989/90:Jo224 yrkande 6 i motsvarande del medger att under budgetåret 1990/91 statsbidrag beviljas till trädgårdsnäringens rationalisering, m.m. med sammanlagt högst 8 700 000 kr.,

20. beträffande *anslag till trädgårdsnäringens rationalisering, m.m.*

att riksdagen med anledning av regeringens förslag och motion 1989/90:Jo224 yrkande 6 i återstående del och med avslag på motion 1989/90:Jo270 yrkande 10 till *Bidrag till trädgårdsnäringens rationalisering, m.m.* för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 13 800 000 kr.,

12. Tillkännagivande om vitaliseringskalkning (mom. 34)

Lennart Brunander och Sven-Olof Petersson (c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 23 börjar med "Enligt vad" och slutar med "skogsstyrelsens försöksprogram" bort ha följande lydelse:

Utskottet delar den mening som framförs i centerns motion Jo315 att den vitaliseringskalkning som naturvårdsverket prövat är värd att

satsas på. Som motionärerna framhållit bör kalkningsbidraget ökas ytterligare. Vad utskottet anfört med anledning av motionens yrkande 2 bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

dels att utskottets hemställan under 34 bort ha följande lydelse:

34. beträffande *tillkännagivande om vitaliseringskalkning* att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört med anledning av motion 1989/90:Jo315 yrkande 2,

13. Skogsvårdsorganisationen: Investeringar (mom. 38)

Sven Eric Lorentzon, Jens Eriksson och Carl G Nilsson (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 24 börjar med "Utskottet biträder" och slutar med "berörd del" bort ha följande lydelse:

Utskottet delar motionärernas mening att investeringar till fröplantager måste vara motiverade av marknadsmässiga skäl. Det finns därför inte någon anledning för staten att ge bidrag till dem. Anslaget bör således minska med 5,5 milj.kr. i förhållande till regeringens förslag.

dels att utskottets hemställan under 38 bort ha följande lydelse:

38. att riksdagen med anledning av regeringens förslag och med bifall till motion 1989/90:Jo312 yrkande 6 till *Skogsvårdsorganisationen: Investeringar* för budgetåret 1990/91 anvisar ett reservationsanslag på 18 260 000 kr.,

14. Bidrag till skogsodling efter avverkning av lågproducerande bestånd (mom. 39)

Åsa Domeij (mp) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 28 börjar med "Utskottet delar" och på s. 29 slutar med "således icke" bort ha följande lydelse:

Utskottet delar den mening som kommer till uttryck i miljöpartiets motion Jo808. Riksdagen bör enligt utskottets mening avskaffa anslaget Skogsodling efter avverkning av lågproducerande bestånd m.m. samt införa ett nytt anslag för aktiva natur- och kulturvårdsåtgärder på 20 milj. kr. Som motionärerna anför är behovet större än så, men med tanke på den stora satsning på naturvården som föreslagits av motionärerna under naturvårdsverkets verksamhetsområde får det föreslagna anslaget anses vara tillräckligt. Vidare bör den sumpskogsinventering som skogsstyrelsen föreslår i stället utföras i naturvårdsverkets regi. Vad utskottet anfört bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna med anledning av motion Jo808 yrkande 3 i berörd del. Därmed tillgodoses i betydande utsträckning även syftet med motionerna Jo310 yrkande 4, Jo312 yrkande 7 i berörd del, Jo313 yrkandena 1 och 4 i berörd del, Jo315 yrkande 7 i berörd del, Jo320 i berörd del, Jo321 yrkande 1 i berörd del samt Jo873 yrkande 9 i berörd del.

dels att utskottets hemställan under 39 bort ha följande lydelse:

39. beträffande *bidrag till Skogsodling efter avveckling av lågproducerande bestånd*

att riksdagen med avslag på motionerna 1989/90:Jo310 yrkande 4, 1989/90:Jo312 yrkande 7 i motsvarande del, 1989/90:Jo313 yrkandena 1 och 4 i motsvarande del, 1989/90:Jo315 yrkande 7 i motsvarande del, 1989/90:Jo320 i motsvarande del, 1989/90:Jo321 yrkande 1 i motsvarande del och 1989/90:Jo873 yrkande 9 i motsvarande del som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört med anledning av motion 1989/90:Jo808 yrkande 3 i motsvarande del,

15. Bidrag till skogsvård (mom. 40)

Sven Eric Lorentzon, Jens Eriksson och Carl G Nilsson (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 29 börjar med "Utskottet har" och slutar med "återstående del" bort ha följande lydelse:

Utskottet har ingen erinran mot regeringens förslag vad avser bidragsramarna 1, 3 och 4. Som framhållits i det föregående bör medel under bidragsram 2 successivt överföras till bidragsram 1. Utskottet biträder förslaget i moderata samlingspartiets motion Jo312 att anslaget till ÖSI-planerna minskas med 20 milj. kr. jämfört med regeringens förslag. Det innebär att utskottet stöder motionärernas mening om en lägre detaljeringsgrad och förenkling av ÖSI-planerna.

dels att utskottets hemställan under 40 bort ha följande lydelse:

40. beträffande *Bidrag till skogsvård*

att riksdagen med anledning av regeringens förslag och med anledning av motion 1989/90:Jo312 yrkande 7 i återstående del samt med avslag på motionerna 1989/90:Jo310 yrkandena 5 och 6, 1989/90:Jo313 yrkande 4 i återstående del, 1989/90:Jo315 yrkande 7 i återstående del och yrkande 8, 1989/90:Jo320 i återstående del, 1989/90:Jo321 yrkande 1 i återstående del, 1989/90:Jo808 yrkande 3 i återstående del samt 1989/90:Jo873 yrkande 9 i återstående del medger att under budgetåret 1990/91 statsbidrag beviljas med sammanlagt högst 216 200 000 kr. till skogsvård m.m.,

16. Bidrag till skogsvård (mom. 40)

Lennart Brunander och Sven-Olof Petersson (c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 29 börjar med "Utskottet har" och slutar med "återstående del" bort ha följande lydelse:

Utskottet har ingen erinran mot regeringens förslag vad avser bidragsramarna 1,3 och 4. Som framhållits i det föregående bör medel under bidragsram 2 successivt överföras till bidragsram 1. Utskottet delar den mening som framförs i motion Jo315 — mot bakgrund av

centerns krav på avskaffande av skogsvårdsavgiften — att bidraget till ÖSI bör upphöra. Som motionärerna anför används ÖSI i praktiken i stor utsträckning för att finansiera planläggning på sådana fastigheter där skogsägaren inte vill eller behöver lösa ut skogsbruksplaner. Riksdagen bör således med anledning av motion Jo315 yrkande 7 i återstående del och yrkande 8 minska den sammanlagda bidragsramen med 61 milj. kr. Det anförda innebär att utskottet avstyrker motionerna Jo310 yrkandena 5 och 6, Jo312 yrkande 7 i återstående del, Jo313 yrkande 4 i återstående del, Jo320 i återstående del, Jo321 yrkande 1 i återstående del. Jo808 yrkande 3 i återstående del samt Jo873 yrkande 9 i återstående del.

dels att utskottets hemställan under 40 bort ha följande lydelse:

40. beträffande *Bidrag till skogsvård*

att riksdagen med anledning av regeringens förslag och med anledning av motion 1989/90:Jo315 yrkande 7 i återstående del och yrkande 8 samt med avslag på motionerna 1989/90:Jo310 yrkandena 5 och 6, Jo312 yrkande 7 i återstående del, 1989/90:Jo313 yrkande 4 i återstående del, 1989/90:Jo320 i återstående del, 1989/90:Jo321 yrkande 1 i återstående del, 1989/90:Jo808 yrkande 3 i återstående del samt 1989/90:Jo873 yrkande 9 i återstående del medger att under budgetåret 1990/91 statsbidrag beviljas med sammanlagt högst 175 200 000 kr. till skogsvård m.m.,

17. Bidrag till skogsvård (mom. 40)

Under förutsättning av bifall till reservation 14

Åsa Domeij (mp) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 29 börjar med "Utskottet har" och slutar med "återstående del" bort ha följande lydelse:

Med hänvisning till vad som anförts i det föregående (reservation 14) biträder utskottet förslaget i motion Jo808 (mp) yrkande 3 att bidragsramen minskas med sammanlagt 76 milj. kr. jämfört med regeringens förslag. Det anförda innebär att utskottet avstyrker motionerna Jo310 yrkandena 5 och 6, Jo312 yrkande 7 i återstående del, Jo313 yrkande 4 i återstående del, Jo315 yrkande 7 i motsvarande del och yrkande 8, Jo320 i återstående del, Jo321 yrkande 1 i återstående del samt Jo873 yrkande 9 i återstående del.

dels att utskottets hemställan under 40 bort ha följande lydelse:

40. beträffande *Bidrag till skogsvård*

att riksdagen med anledning av regeringens förslag och med bifall till motion 1989/90:Jo808 yrkande 3 i återstående del samt med avslag på motionerna 1989/90:Jo310 yrkandena 5 och 6, Jo312 yrkande 7 i återstående del, 1989/90:Jo313 yrkande 4 i återstående del, 1989/90:Jo315 yrkande 7 i återstående del och yrkande 8, 1989/90:Jo320 i återstående del, 1989/90:Jo321 yrkan-

de 1 i återstående del samt 1989/90:Jo873 yrkande 9 i återstående del medger att under budgetåret 1990/91 statsbidrag beviljas med sammanlagt högst 163 500 000 kr. till skogsvård m.m.,

1989/90:JoU14

18. Upphävande av 5 § 3 skogsvårdslagen (mom. 44)

Åsa Domeij (mp) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 29 börjar med "Riksdagen bör" och slutar med "i regeringsförklaringen" bort ha följande lydelse:

Utskottet biträder yrkandena i motionerna Jo311 yrkande 5 och Jo873 yrkande 8 att 5 § 3 skogsvårdslagen bör utgå ur lagen. Regeringen bör framlägga förslag härom.

dels att utskottets hemställan under 44 bort ha följande lydelse:

44. beträffande *upphävande av 5 § 3 skogsvårdslagen*
att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört med anledning av motionerna 1989/90:Jo311 yrkande 5 och 1989/90:Jo873 yrkande 8,

19. Stöd till byggande av skogsvägar (mom. 48)

Sven Eric Lorentzon (m), Jens Eriksson (m), Åsa Domeij (mp) och Carl G Nilsson (m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 31 börjar med "Utskottet finner" och slutar med "yrkande 4" bort ha följande lydelse:

Utskottet delar moderata samlingspartiets och miljöpartiets bedömning att bidragen till skogsvägbyggnad bör avskaffas. Riksdagen bör således med avslag på regeringens förslag bifalla motionerna Jo312 yrkande 8 och Jo808 yrkande 4. Det anförda innebär att utskottet avstyrker även motionerna Jo302 och Jo304 yrkande 1.

dels att utskottets hemställan under 48 bort ha följande lydelse:

48. beträffande *stöd till byggande av skogsvägar*
att riksdagen med bifall till motionerna 1989/90:Jo312 yrkande 8 och 1989/90:Jo808 yrkande 4 samt med avslag på motionerna 1989/90:Jo302 och 1989/90:Jo304 yrkande 1 avslår regeringens förslag om beviljande av statsbidrag under budgetåret 1990/91 till byggande av skogsvägar.

20. Utvärdering av bidragsgivningen (mom. 50)

Lars Ernestam och Bengt Rosén (fp) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 31 börjar med "Utskottet är" och slutar med "bidragsgivningen m.m." bort ha följande lydelse:

Utskottet biträder den mening som framförts i motion Jo310 att det finns skäl att se över sambandet mellan statsbidragsgivning och regio-

nalpolitik. Vissa statliga bidrag till skogsvård och skogsbilvägar har åtminstone delvis regionalpolitisk karaktär. Enligt utskottets mening bör en sådan utvärdering ske inom ramen för den översyn av skogspolitiken som folkpartiet begärt och som regeringen numera aviserat. Vad utskottet anfört med anledning av motion Jo310 yrkande 7 bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

dels att utskottets hemställan under 50 bort ha följande lydelse:

50. beträffande *utvärdering av bidragsgivningen*

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört med anledning av motion 1989/90:Jo310 yrkande 7,

21. Översyn av bidraget (mom. 52)

Annika Åhnberg (vpk) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 31 börjar med "Även motion" och slutar med "2 avstyrks" bort ha följande lydelse:

Som framhålls i motion Jo873 är skogsbilvägssystemet i hög grad utbyggt och en hel del av de nya vägarna anläggs i det fjällnära området. Utskottet biträder mot den bakgrunden motionärernas förslag att det finns anledning se över bidragssystemet även i detta avseende. Riksdagen bör således uttala att den aviserade utredningen av skogspolitiken även innefattar bidragsgivningen till skogsvägar.

dels att utskottets hemställan under 52 bort ha följande lydelse:

52. beträffande *översyn av bidraget*

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört med anledning av motion 1989/90:Jo873 yrkande 7,

22. Utbildning av fiskare (mom. 54)

Lars Ernestam och Bengt Rosén (fp) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 32 börjar med "Det anförda" och slutar med "yrkande 9" bort ha följande lydelse:

Utskottet biträder förslaget i motion Jo405 yrkande 9 att anslaget bör höjas med 300 000 kr. för att möjliggöra viss yrkesutbildning av fiskare. Som motionärerna anför har fiskeristyrelsens verksamhet i detta avseende fått skäras ner genom att anslaget minskats. Utskottet delar motionärernas mening att denna utbildningsform är angelägen.

dels att utskottets hemställan under 54 bort ha följande lydelse:

54. beträffande *utbildning av fiskare*

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört med anledning av motion 1989/90:Jo405 yrkande 9 i motsvarande del,

23. Undersökningsfartyg (mom. 55)

1989/90:JoU14

Lennart Brunander och Sven-Olof Petersson (c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 32 börjar med "Frågan om" och slutar med "hänvisning härtill" bort ha följande lydelse:

Utskottet delar centerns uppfattning att fiskeristyrelsen bör få i uppdrag att påbörja projekteringen av ett nytt mindre undersökningsfartyg samt att medel dessutom beviljas för att utöka drifttiden för fartyget Argos till sexdagarsvecka. Riksdagen bör med bifall till motion Jo414 yrkande 4 i motsvarande del anvisa 5 milj.kr. utöver regeringens förslag i angivet syfte.

dels att utskottets hemställan under 55 bort ha följande lydelse:

55. beträffande *undersökningsfartyg*

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört med anledning av motion 1989/90:Jo414 yrkande 4 i motsvarande del.

24. Fiskeristyrelsen (mom. 56)

Under förutsättning av bifall till reservation 22

Lars Ernestam och Bengt Rosén (fp) anser att utskottets hemställan under 56 bort ha följande lydelse:

56. beträffande *fiskeristyrelsen*

att riksdagen med anledning av regeringens förslag, med anledning av motionerna 1989/90:Jo403 yrkandena 1 och 2, 1989/90:Jo405 yrkande 8 och yrkande 9 i återstående del, 1989/90:Jo414 yrkande 4 i motsvarande del, 1989/90:Jo424 yrkande 2 och 1989/90:A12 yrkande 8 samt med avslag på motion 1989/90:Jo414 yrkande 4 i återstående del till *Fiskeristyrelsen* för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 45 172 000 kr.,

25. Fiskeristyrelsen (mom. 56)

Under förutsättning av bifall till reservation 23

Lennart Brunander och Sven-Olof Petersson (c) anser att utskottets hemställan under 56 bort ha följande lydelse:

56. beträffande *fiskeristyrelsen*

att riksdagen med anledning av regeringens förslag, med anledning av motionerna 1989/90:Jo403 yrkandena 1 och 2, 1989/90:Jo405 yrkande 8, 1989/90:Jo414 yrkande 4 i återstående del, 1989/90:Jo424 yrkande 2 och 1989/90:A12 yrkande 8 samt med avslag på motion 1989/90:Jo405 yrkande 9 i återstående del till *Fiskeristyrelsen* för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 49 872 000 kr.,

26. Fiskenämnderna (mom. 58)

1989/90:JoU14

Annika Åhnberg (vpk) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 33 börjar med "Utskottet har" och slutar med "i fråga" bort ha följande lydelse:

Utskottet biträder förslaget i motion Jo424 yrkande 3. Riksdagen bör således anvisa ett belopp som med 1 milj. kr. överstiger regeringens förslag.

dels att utskottets hemställan under 58 bort ha följande lydelse:

58. beträffande *fiskenämnderna*

att riksdagen med anledning av regeringens förslag och med bifall till motion 1989/90:Jo424 yrkande 3 till *Fiskenämnderna* för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 11 976 000 kr.,

27. Fiskeövervakning (mom. 61)

Sven Eric Lorentzon, Jens Eriksson och Carl G Nilsson (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 34 börjar med "Den civila" och på s. 54 slutar med "yrkande 6" bort ha följande lydelse:

Utskottet delar den mening som framförs i motion Jo406 (m) att fisketillsynen i skärgården behöver förstärkas för att skydda nedfiskade arter såsom lax, öring och hummer. Lämpliga tillsynsmän är yrkesfiskare. För att få en effektivare tillsyn till havs finns det anledning att under högsäsongen hyra in lämpliga fartyg för övervakning. Dessa möjligheter borde enligt utskottets mening närmare undersökas. Riksdagen bör göra ett uttalande härom med anledning av yrkande 6 i motionen.

dels att utskottets hemställan under 61 bort ha följande lydelse:

61. beträffande *fiskeövervakning*

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört med anledning av motion 1989/90:Jo406 yrkande 6,

28. Fraktstöd (mom. 63)

Sven Eric Lorentzon (m), Jens Eriksson (m), Lennart Brunander (c), Carl G Nilsson (m) och Sven-Olof Petersson (c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 53 börjar med "Utskottet erinrar" och slutar med "yrkande 7" bort ha följande lydelse:

Som framhålls i motion Jo406 (m) blev det fraktbidrag för foderfisk som tidigare utgått indraget i samband med förra årets budgetbehandling. Beslutet om indragning av bidraget fattades på delvis felaktiga grunder, vilket också bekräftats genom ett JO-beslut. Följden av riksdagsbeslutet blev att det inte längre finns något motiv för fiskarena att tillvarata det avfall som sorteras ut vid strömmingsfisket i Östersjön. Utskottet delar motionärernas mening att fraktstödet bör återinföras

till gagn för fisket, för miljön och för sysselsättningen vid fiskmjölsfabriken på Ängsholmen. Riksdagen bör därför med anledning av yrkande 8 i motionen uttala, att upp till 500 000 kr. under anslaget E 5 bör få tas i anspråk för att användas till frakttöd för de bifångster av foderfisk som erhålls vid sill/strömmingsfisket i Östersjön när foderfisken fraktas till Ängsholmen per lastbil.

dels att utskottets hemställan under 63 bort ha följande lydelse:

63. beträffande *frakttöd*

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört med anledning av motion 1989/90:Jo406 yrkande 7,

29. Bidrag till fiskets rationalisering (mom. 65)

Lennart Brunander (c), Annika Åhnberg (vpk), Åsa Domeij (mp) och Sven-Olof Petersson (c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 35 börjar med "Förslag om" och slutar med "och 2)" bort ha följande lydelse:

Utskottet delar uppfattningen att ett ekonomiskt skydd bör införas för dem som drabbats av allvarliga förluster orsakade genom miljöförstöring. Ersättning bör kunna utgå till personer och företag som drabbats av allvarliga ekonomiska förluster i samband med miljöförorenningar av haven. Riksdagen bör således med bifall till motion Jo414 yrkandena 1 och 2 besluta om införande av ett katastrofskydd för fiskenäringen samt anslå 5 milj. kr. för detta ändamål.

dels att utskottets hemställan under 65 bort ha följande lydelse:

65. beträffande *bidrag till fiskets rationalisering*

att riksdagen med anledning av regeringens förslag och med bifall till motion 1989/90:Jo414 yrkandena 1 och 2 till *Bidrag till fiskets rationalisering m.m.* för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 14 400 000 kr. samt som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört om införande av ett katastrofskydd för fiskenäringen,

30. Fiskerilån (mom. 66)

Sven Eric Lorentzon, Jens Eriksson och Carl G Nilsson (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 35 börjar med "Utskottet har" och slutar med "berörda delar" bort ha följande lydelse:

Utskottet delar den mening som framförts i motion Jo406 yrkande 5. Anslaget bör således höjas med 10 milj. kr. Övriga motioner avstyrks.

dels att utskottets hemställan under 66 bort ha följande lydelse:

66. beträffande *fiskerilån*

att riksdagen med anledning av regeringens förslag och med bifall till motion 1989/90:Jo406 yrkande 5 samt med avslag på

motionerna 1989/90:Jo401, 1989/90:Jo414 yrkande 3 och 1989/90:Jo424 yrkande 4 till *Lån till fiskerinäringen* för budgetåret 1990/91 anvisar ett reservationsanslag på 50 000 000 kr.,

1989/90:JoU14

31. Fiskerilån (mom. 66)

Lennart Brunander och Sven-Olof Petersson (c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 35 börjar med "Utskottet har" och slutar med "berörda delar" bort ha följande lydelse:

Utskottet delar den mening som framförts i motionerna Jo401 och Jo414 yrkande 3. Anslaget bör således höjas med 20 milj. kr. Övriga motioner avstyrks.

dels att utskottets hemställan under 66 bort ha följande lydelse:

66. beträffande *fiskerilån*

att riksdagen med anledning av regeringens förslag och med bifall till motionerna 1989/90:Jo401 och 1989/90:Jo414 yrkande 3 samt med avslag på motionerna 1989/90:Jo406 yrkande 5 och 1989/90:Jo424 yrkande 4 till *Lån till fiskerinäringen* för budgetåret 1990/91 anvisar ett reservationsanslag på 60 000 000 kr.,

32. Fiskerilån (mom. 66)

Annika Åhnberg (vpk) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 35 börjar med "Utskottet har" och slutar med "berörda delar" bort ha följande lydelse:

Utskottet delar den mening som framförts i motion Jo424 yrkande 4. Anslaget bör således höjas med 15 milj. kr. Övriga motioner avstyrks.

dels att utskottets hemställan under 66 bort ha följande lydelse:

66. beträffande *fiskerilån*

att riksdagen med anledning av regeringens förslag och med bifall till motion 1989/90:Jo424 yrkande 4 samt med avslag på motionerna 1989/90:Jo401, 1989/90:Jo406 yrkande 5 och 1989/90:Jo414 yrkande 3 till *Lån till fiskerinäringen* för budgetåret 1990/91 anvisar ett reservationsanslag på 55 000 000 kr.,

33. Medgivande av statsbidrag (mom. 70)

Sven Erik Lorentzon (m), Lars Ernestam (fp), Jens Eriksson (m), Bengt Rosén (fp), Lennart Brunander (c), Carl G Nilsson (m) och Sven-Olof Petersson (c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 37 börjar med "Utskottet är däremot" och slutar med "yrkande 5" bort ha följande lydelse:

Utskottet biträder även motionärernas förslag att statsbidrag även i fortsättningen bör kunna utgå vid bildande av fiskevårdsområdesförening. Riksdagen bör som sin mening ge regeringen till känna vad utskottet anfört med anledning av motionerna Jo406 yrkande 3 och Jo414 yrkande 5.

dels att utskottets hemställan under 70 bort ha följande lydelse:

70. beträffande *medgivande av statsbidrag*

att riksdagen med anledning av motionerna 1989/90:Jo406 yrkande 3 och 1989/90:Jo414 yrkande 5 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

34. Bidrag till fiskevård (mom. 71)

Lars Ernestam och Bengt Rosén (fp) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 37 börjar med "Utskottet är heller" och slutar med "yrkande 5" bort ha följande lydelse:

Utskottet biträder förslaget i motion Jo405 yrkande 10 om höjning av anslaget med 1 milj. kr. utöver regeringens förslag så att arbetet med bildande av fiskevårdsområden kan intensifieras. Därmed avstyrks motion Jo424 yrkande 5.

dels att utskottets hemställan under 71 bort ha följande lydelse:

71. beträffande *bidrag till fiskevård*

att riksdagen med anledning av regeringens förslag och med bifall till motion 1989/90:Jo405 yrkande 10 samt med avslag på motion 1989/90:Jo424 yrkande 5 till *Bidrag till fiskevård m.m.* för budgetåret 1990/91 anvisar ett reservationsanslag på 6 324 000 kr.,

35. Bidrag till fiskevård (mom. 71)

Annika Åhnberg (vpk) och Åsa Domeij (mp) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 37 börjar med "Utskottet är heller" och slutar med "yrkande 5" bort ha följande lydelse:

Utskottet biträder förslaget i motion Jo424 yrkande 5 om höjning av anslaget med 5 milj. kr. utöver regeringens förslag så att arbetet med bildande av fiskevårdsområden kan intensifieras. Därmed tillgodoses även motion Jo405 yrkande 10.

dels att utskottets hemställan under 71 bort ha följande lydelse:

71. beträffande *bidrag till fiskevård*

att riksdagen med anledning av regeringens förslag och med bifall till motion 1989/90:Jo424 yrkande 5 samt med avslag på motion 1989/90:Jo405 yrkande 10 till *Bidrag till fiskevård m.m.* för budgetåret 1990/91 anvisar ett reservationsanslag på 10 324 000 kr.,

36. Statens livsmedelsverk (mom. 74)

1989/90:JoU14

Lennart Brunander och Sven-Olof Petersson (c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 39 börjar med "Arbetet med" och slutar med "motion Jo523" bort ha följande lydelse:

Utskottet delar den mening som uttrycks i motion Jo523, att den kost- och hälsokampanj som enligt propositionen bör drivas av livsmedelsverket, i stället bör överlämnas till hushållningssällskapens hemkonsulentverksamhet för genomförande. De 3,5 milj. kr. som föreslås anslagna bör således av livsmedelsverket överlämnas till hushållningssällskapen. Vad utskottet anfört med anledning av motionen bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

dels att utskottets hemställan under 74 bort ha följande lydelse:

74. beträffande *statens livsmedelsverk*

att riksdagen med anledning av regeringens förslag och med anledning av motion 1989/90:Jo523 samt med avslag på motion 1989/90:Jo270 yrkandena 12, 13 och 15 till *Statens livsmedelsverk* för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 84 335 000 kr. samt som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört om ansvaret för kost- och hälsokampanjens genomförande.

37. Statens livsmedelsverk (mom. 74)

Annika Åhnberg (vpk) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 39 börjar med "Utskottet finner" och slutar med "avstyrks även" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser det befogat att anslå sammanlagt 7,25 milj.kr. utöver vad regeringen föreslagit till livsmedelsverkets budget. Utskottet delar den mening som framförs i motion Jo270 (vpk) att kraven på kontroll av importerade livsmedel bör skärpas. Det svenska jordbruket kommer i en helt orimlig situation när höga krav ställs på djurskydd, miljöhänsyn och livsmedelskvalitet om vi samtidigt tillåter import av livsmedel som framställts utan sådana krav.

Riksdagen bör således med bifall till yrkandena 12 och 13 i motionen anslå ytterligare 1,75 milj.kr. för arbetet med att fastlägga regler för en utökad importkontroll samt 0,5 milj.kr. för att utveckla analysmetoder att fastställa om livsmedel bestrålats. Utskottet biträder även yrkande 15 i motionen med förslag om höjning av anslaget till en folkhälsokampanj med 1,5 milj.kr.

dels att utskottets hemställan under 74 bort ha följande lydelse:

74. beträffande *statens livsmedelsverk*

att riksdagen med anledning av regeringens förslag och med anledning av motion 1989/90:Jo270 yrkandena 12, 13 och 15

samt med avslag på motion 1989/90:Jo523 till *Statens livsmedelsverk* för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 91 585 000 kr.

1989/90:JoU14

Särskilt yttrande

Bidrag till skogsvård (mom. 40)

Lars Ernestam och Bengt Rosén (fp) anför:

Utskottet föreslår i moment 39 att bidraget till lågproducerande bestånd, det s.k. 5 § 3-bidraget, skall avskaffas efter en övergångstid. Ställningstagandet grundar sig bl.a. på motionsyrkande från folkpartiet. Av denna anledning anför vi inte reservation beträffande anslagsbeloppet i moment 40.